

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ ఏప్రిల్ 17 వ తేది సోమవారము

No. 13.

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, చైత్ర మాస బహుళ శుక్ల ౬.

సంచిక ౧౩

దేశభక్తుల చిత్రపటములు

(ప్రతి యింటను పూజించతగినవి.)

[3516]

గాంధీమహాత్ముడు లోకోత్తర పురుషుడు

కాపీనధారియై కూర్చుని యున్న మహాత్ముని చిత్రపటము సామర్థ్యశీ సత్కారవశమునందు ప్రత్యేకముగ ఆంధ్రచిత్రకారులైన చావలి నాగేశ్వరరావుగారిచే తీయబడి పలురంగులతో చక్కని నునుపుకాగితముపై చిత్రీకరింపబడినది. సైజు 15x20 అంగుళములు. వెల ప్రతి 1-కి రు 0-8-0 మాత్రము.

వర్తకులకు కమిషను విరివిగ నియ్యబడును.

ఆంధ్రదేశమునకు సోలుయేజంట్లు:— దొంతరాజు సీతారామయ్య, గుంటూరు.

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు

ఆ ప్రభుత్వ రామదాసు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, చిత్రరంజన ఆలీదాసు, సహాదరులు శ్రీమతి సరోజినీదేవి, లాలా లజపతిరాయ, సి. యస్. ఆంధ్రూరు మున్నగువారు ఖద్దరువస్త్రములు ధరించిన తరువాత తయారుచేయబడిన పటములు. బహుఅందముగ నుండును. సైజు 12x10 అంగుళములు వెల 0-2-0 మాత్రము.

ఇందులో దేశభక్త ఆంధ్రరత్నముల పటములకు సోలుయేజంట్లు: జే. అయ్యవారికాశ్రమి, స్వరాజ్యరంధాలయము, తెనాలి. తదితర పటములకు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

The Andhra Chitrasala, Princess Street, Bombay.

ప్రచండమైన ఈ ఉష్ణకాలమునందు దేహమునున్న ముఖ్యముగ మెదడునున్న చల్లగపెట్టుటకు

భృంగామలక తైలము

అనే సన్నతైలము

చాల

ప్రసిద్ధి జెందినది.

కండ్లమంట, మాస్తపాదములదాహము, కఠిరతాపము ఇవి ఈ తైలోపయోగమునల్ల వెంటనే నివృత్తి యగును. మెదడుకు చాల చలవయ్యును. చక్కము మృదువుగాను, చల్లదిగాను, ఆరోగ్యముగాను ఆగుచున్నది. వెంట్రుకలు ఆకాలములో తెలుపగుట, పూడిపోవుట వీనిని నివృత్తియను. మార్యావర్తము మొదలయిన తలనొప్పలు, తలచుట్టుట మొదలైన వికారములను నివారణ మగును. అనేక ఆయుర్వేద - అంగల వైద్యకేంద్రాలవల్ల ఈ తైలము క్లాఫింపబడి యున్నది. డిప్లోమా బొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలను యస్. కే. పి. డి. ఆయుర్వేదాస్సత్రియందు

ప్రధాన డాక్టరున్న వైద్యకలాసిధి సుపాదకులుగాను నుండు (2497)

ఆయుర్వేద భూషణం పండిత యం. దురైస్వామి అయ్యంగర్, పి. కే. పి. సి.

వారిచేత ఈతైలము తయారుచేయబడినది ఖరీద సీసా 1-కి రూ 1-4-0. తపాలాఖర్చు మొదలైనవి ప్రత్యేకము.

ఆర్యబోషధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

ప్రొడెలిన్

(2)

దంత వ్యాధి సంహరిణి

గుళురోగములను పోగొట్టు నొక కుటుంబోపాధము.

ఈ లోషనుగు 5 బొట్లు 2 బొట్లు సీక్వెల్ కలిపి దినము రెండుపూటలు పుక్కిలించిన పంటినొప్పి, పండ్లు జిలుపరించుట, పంటినుండి రక్తము, చీము ప్రవించుట, దుర్వాసన, పండ్లుఆడుట, వీటిని పోగొట్టి, పండ్లును గట్టిపరచును. నోటిని మనాసంతో నుంచును. పండ్లను శుభ్రముగ నుంచును. బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0.

సుఖిన్ (నూతనోత్పత్తి)

గాయములకు, కీళ్ళపట్లకు, నొప్పులకు రొమ్మునొప్పులకు, కాళ్ళచేతుల పట్లకు, మెదనొప్పి, కంఠనొప్పి, చర్మముపొడ మంటలకు, దగ్గులకు, శీశిలము, జలదోషము, కషాయములకు, నడుమనొప్పి, కత్తిగాయములకు వాచు కాటుక, ఇతర విష కాటుకలకు, ఇంకను అన్ని నొప్పులకు ప్రేరేపకము. మెదడును మెదడును పూత పూయు గుళుల నొప్పులకును ఉపయోగించును. బుడ్డి 1-కి రూ 0-8-0.

మదరాసు కెమికలు ఇండస్ట్రీస్ (లిమిటెడ్) నెం. 22 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

బహుమానము

వైద్య నిద్య

ఆయురాలోచ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో వ్రాయును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(8198) 27, చిన్నబాబుగోడ్డు, మదరాసు.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వైద్యకత్తిగల్గి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైద్యుని. 1-కి రూ 4-8-0.

దజను కొనుగోనికి 1టి ఉత్తము. పోస్టేజీఖర్చువేరే. కుయువారు ఆర్డరుతో సికరూపాయి

అదాన్సు వంకనలెను. పి. వెంకటేశ్వర్లు అందు కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

వైద్యపురం, (గోవాశిబిల్లా)

కెరిగ్రాఫిక్ ఆర్ డి.జి.ఎం. "ఇంద్రప్రస్థ" వైద్యపురం.

అహమదాబాదు

సభలు

36 వ దేశీయ మహాజనసభ

ప్రతి 1-కి రు 0-4-0 (3541)

వర్తకులకు 100-కి 25 చొ॥ కమిషనియ్యబడును ములుగు-వెంకటరమణయ్య, సర్కిలుపేట, బందరు.

"తెలుగు సంక్షిప్తరేఖనము."

మీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు వాడుకపాటి నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దీనిమున కొక గంట పని. వివరముల క్రింది చిరునామాకు కార్డు వ్రాయండి!

(13) ఇన్ ఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

రు 116 లు బహుమానము

గుణములేదని నిరూపించువారికి రు 116 లు

బహుమాన మియ్యబడును

శ్రీలక్ష్మి సుధామిను సమస్త వ్యాధులకు

ప్రదరాంతికము

అన్ని విధములైన కుసుమలు, రక్తపిత్తము, ఋతువుకాక పోవుట, ఋతుకుల అపస్మాము (Hysteria) తిమ్మెల్లు వ్యాక్రొగము, మూచ్చ, శ్రీలక్ష్మి మర్మావయవములు గలుగు లంఘనము, మున్నగువానిని ఈ డిప్లోమ ధర్మ విశ్వముగా నివారణ చేయును. మందుతో అపానమార్గము, శిష్యాము పంపబడును. వెల రు 5-0-0 మాత్రమే, తపాలాఖర్చులు సహా.

వింట్లు కావలయును.

ధరావతు ముఖ్యము.

సోల్-ప్రాప్రయిటరు,

8440 ఆయుర్వేదోపాధినియము, కాకినాడ.

మహాత్మాగాంధీ పెండివతకములు

త్యగపదము త్యగపదము
అప్పుడునును తియ్యగా నున్నది.
అప్పుడును పెండితో చేయబడిన పతకములు తయారుగా నున్నవి. ఒకప్రక్కన మహాత్మా గాంధీగారి ప్రతిమయు మరియొకప్రక్కన చరక లేక లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు గారి ప్రతిమయు గలదు. బహు అదముగా నుండును.
1-కి ధర రు. 1, 12-కి రు. 11-4-0 144-కి రు. 132.
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము
అన్ని తెగలవారికి కావలసిన బంగారు పెండిగలు మా వద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి
(1842) అందు కంపెనీ, నగలనర్తకులు
చైవాబాదుగోడ్డు, మద్రాసు.

త్వరపదము! జాతకరత్నము ప్రతులు లభ్యము!!
PART 1
జన్మశత్రుత్వము. పుట్టినతేదీ కేళమున్నగునవి లేకయేసంవత్సర ఫలితములను క్యాల్క్యులేషన్ రీడింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైనను జ్యోతిషమున సహాయము అక్కరలేకయే తయరవుతాము (వ్రాసికొనలరు భజము, సంతానము మున్నగు ద్వాదశభాగములతో మిగిలిన జాతకములను మిగిలిన వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటితోతీయింపును. దీనివెల రు. 2 మాత్రమే.
గ్రేట్ యునియర్స్ జ్యోతిషశాస్త్రము,
(6291) ఖిలీగోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జ్యోతిష గారడీ, యోగదృష్టి, జాతకాలము, ఇంద్రజాలము, ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, భూతలైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికానారి చీట్లకేక తమానాలు వివిధ విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధిగుండు, శరీరము లేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపై నున్నవస్తువులను గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నెత్తుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అభ్యుదయముగా మేజిక్ చేయగలవని గ్యార్వాంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల రు. 4-0-0 లు. (2118-688) పి. కె. బహదూర్ నాయుడు, బెంగళు, గుంటూరు జిల్లా.

"స్వరూప్య" సర్వవిజ్ఞానము

సోలో ఏకంట్ల కాలపరిమితి మరమ్మలు
1921 సం. 1-వ తేదీతో ఆఖరైనది.
ఇప్పుడు అందరికీ పంపబడుచు నీరా అన్నిటికీను అతిసరసమైనది. మిగిలిన ప్రశ్నమైనది. ధర్మ బ్లూప్రెస్ 6 గ్రాములు 0.1-0-0, 12 గ్రాములు రు. 1-2-0, 36 గ్రాములు రు. 4-0-0, ఎనిమిది గ్రాములు రు. 1-12-0, 12 గ్రాములు రు. 8-4-0, 6 గ్రాములు రు. 8-4-0. పోస్టు, ప్యాకింగు ఖర్చులు చేరు.
Waraj Ink Factory,
173/3 (1) Cornwallis Street, Calcutta

ఆయుర్వేదవైద్యసంగ్రహము

చరక, శుశ్రుత, మతానుసారముగను, అనుభవ సిద్ధముగను, కులభ సాక్ష్యములగు 600 చికిత్సలను తెలుపు వైద్యగ్రంథము. దీనియందు సమస్త వ్యాధులకును, వైద్యుని సహాయ మనందు లేకుండా చేయదగిన లక్షణములయొగములే గలవు. ప్రతి వారినద్యుండ దగినది. 1 కి 1-4-0 పి. పి. చార్జి 0-6-0 ఆయుర్వేదచరిత్రక వైద్య, ఆహార్యకర్మగణ, శాశ్వ, నివాస చికిత్స మొదలగు విషయములను వ్రాయుచు మాన సంఘముగా ప్రకటించబడును. మదిరి యుచియు. సలి చందా రు. 2-8-0 పి. పి. 0-4-0 వెంటనే కోరిక రండికిని రు. 8-12-0 కు పి. పి. చేరువగును. (3351)-2
ఆయుర్వేద గ్రంథమువల్ల, పెరిజేపి నెగ్గారుజిల్లా.

వనాపధిసరస్వరిల్లా

రక్తసీసతన రక్తముయొక్క పరిశుద్ధతను పోగొట్టుట యందు సేచినిక గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చెటికైనను తపాలాఖర్చు వుచితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడీ, బాంబాయి

భారతదేశము

పురాతన, నూతన రాజకీయవేత్తలు

సంఘములో గొప్పమార్పులు

(సెంటు నిహాల్ సింగు)

ఇదివరకు విశ్వావంతు లనియు, యిప్పుడు రాజకీయవేత్త లనియు విశేషములనుభవించుచున్నవారైన నూతన భావము, శాంతినిధముల విశద మగుచున్నది. ముందు అందు నల్ల, ఆ తరువాత వారికి ప్రజాసామాన్యమునెడ గల యుద్ధేమనందు చాలమార్పు గల్గెను. నేను పండించేళ్లకు నీ లోపలనే వెల్లెపును యీ రాజకీయవేత్తలు జనసామాన్యముతో నెట్టి సంబంధము గల్గియుండ ప్రయత్నించెడి వారు గారు. ఇప్పుడెన్నో వాటితో సంబంధమును గల్గియుండుటకు సర్వపరిత్యజులు సలుపుచున్నారు. ఈ మధ్య జరిగిన భారతదేశము మహాసభకు తేలికొంది కాపువారు రైతులు వెల్లెయుండిరి. ప్రజాసామాన్యమే అసహాయోద్యమమునకు ముఖ్యమైన ఆధారము. ప్రభుత్వముతో సహకారభావముతోనున్న భారతీయులు జనసామాన్యమును త్రోసివేయవలరు. ఏలవనగా వారిలో చాలమంది, అక్షరజ్ఞానము లేనట్టివారే, లేక అక్షరజ్ఞానము మాత్రము గలట్టివారే. ఆ జన సామాన్యమును పోట్లపై నాధారపడి యుండవలసి యున్నది. భారతదేశములో కొలది కాలములోనే బాగుగ నలవింపబడిన కార్యోద్యమము, పాశ్చాత్యమితము విద్యావంతులకు ఒక్కరికొక్కరిలోనికి వచ్చుటకు సాధన మయ్యెను.

ఆత్మగౌరవాభివృద్ధి

విద్యావంతులగు భారతీయులయందలియుంచిన నూతన భావము, భారతీయోద్యమయొడ వారియుద్దేయము తాగుగ మార్పుచేసెను. కొంత కాలము క్రింద వర్తకును, భారతీయులందఱును, బ్రిటిషువారినిగాని యితరదేశీయులనుగాని కలసి కొనినపుడు, తమమందిరదేవి మూర్తి యనిచ్చెడివారు ఇట్టివారివంగి సలాములుచేయు బుద్ధి యుండుటచేతనే భారతీయులు హిందూత్వము నుండిరి. ఆర్థిక యిప్పుడు పూర్తి పోయినది. వెనకటిగోపాలతో, ఉ, ఆ, అనకుండ తమవై నడవనిచ్చెడి వాళ్ళు లేని నిల్పుని తమమాక్రమ సదుగుచున్నారు. ప్రపంచము భారతీయులను మాత్రమేగిగాని, యెక్కి మిస్టలనిగాని పిలచినను, లేకవారు లిరుగు, నేనునల్లెలు లని పిలచు కొనినను, బ్రిటిషు అధికారులతో వారు సహకారము చేసినను లేక బహిష్కారప్రయత్నముల గావించినను, వారికి ముదితము గనున్న రాజకీయ ధైర్యభావము మాత్రము తొలగిపోయినది. ఏమైననులే భారతీయులు తమ కృతకములను తామే చక్కచెట్టుకొనగలరు. అట్లుల ముండవలయును అని విశ్వసించి భారతీయుల దోష్టములేదు. అందఱును అందులకేపని చేయుచున్నారు. కొందఱు యిరులనుందిగాక బ్రిటిషువాకి నుండి నేర్చుకొనుట కిష్టపడుచున్నారు. అందఱును జేతములు వాయింకుట నదియే అయినవి అని నమ్మి, ఆ శూత్రముపై పని చేయుచున్నారు.

భారత సహకారవాది వెన్నెముక లేని వాడని పిలుచుట నేడు భారతదేశములో నాచార మైనది. మాదేశములో సాంఘికబహిష్కార మనునది చాల బలవత్తరసాధనము. ఇది చాల గొప్పతత్వము. దీనిని భారతదేశములో వివిధ స్థానములందుద్యోగములలో నున్నవారు గ్రహించియున్నారు. వాడి, తాముజమైన జేతములను, ధైర్యములను గాకున్నచో, తక్కువయగు నిర్యాధమార్గము నవలంబించి గాంధీ మహాత్ముని జేయించెడి వార మని చెప్పబడుట వెడదీయ లేదు. గాంధీ మహాత్ముడు భారతదేశములో మంచి పనులనుండి గల్గి యున్నాడు. దాని నెవడును అతిశయోక్తిగ వ్రాయవలరు.

సాధనములలో మితవాదులకును అతివాదులకును భేదముండవచ్చును. ఆత్మగౌరవము, స్వయంసహాయము సంబంధించిన సంతకము వానల కేమియు నెక్కువ భేదములేదు. సాధ్యమైనంత త్వరలో భారతదేశమును అన్యసహాయమును గౌరకుండు నట్లుల జేయుటకు అందఱును నిశ్చయించియున్నారు. 'చంక కట్ట లక్కనలేదు.' అనెనది ఆధునిక భారతదేశ ధర్మనిగి దీని కొనవచ్చును. భారతదేశములో స్వాతంత్ర్యభావము అక్కడక్కడకు వెక్కువగా వెక్కిరించుచున్నది. అందువలన భారత విద్యావంతులకు పేరులేకుండనుండు సమభయము పోయినది. పదవించు సంతకముల ముండుకన్న నిపుడు సమభావముతో పనిచేయు

వా రున్నారు. ప్రజలు తమమాటవినుటకు దగ్గరలో నెవరున్నా రో కనుగొనుటకు ప్రయత్నింపకుండ ప్రభుత్వమును కఠినముగ విమర్శించుటకు నేను గనుగొంటిని.

భారతదేశము విచిత్రముగ నేనచటలేని కాలములో స్వతంత్రభావము నభివృద్ధి గాంచెను. పురుషులను స్త్రీలను బాధానుభవమును సహించ నిచ్చించియున్నారు. స్వేచ్ఛయందు వారికి గలప్రేమను అదియే నిజమైనదనిత.

నెదిది వ్రాయునపుడు, అలహాబాదులో 11 శంకర్పూర్ములకింద జూనియరులు మొకటి యిప్పుడు కన్నులగట్టుచున్నది. అపుడు నేను భారతదేశములో గొప్ప వ్యాయాసానికి నన్ను పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి సాధనముల బసజేసి యుంటిని. ఆయన భారతీయునినలే గాక యొక్కొక్క పక్షియారాజవంశజులకల జీవము చేయుచుండెను. గోవాదేశము డగు ఆయనవంటవాడు మాకు భోజనమును బ్రెట్టెను. రకరకాలసారాయాలు ఇచ్చుచుండెను. ఆయనకు మంచిమోటారులు ఒకటి గాక ఎక్కువగ నుండెను. ఆయనమోటారును ఆయనయే నడుపును. ఆయనవస్త్రములు ప్యాసినునుండి వచ్చుచుండెను. ఎప్పటికప్పుడు ఫ్యాషనుకు తగిగియుండెను.

ఇప్పుడు అట్టిసాక్షుమార్గము ననుభవించిన ఆయనకేల అలా బాధకొందుచున్నాడు. అందుకు కారణము తన జేతము స్వాతంత్ర్యమును అరికట్టు వ్యాయాసాత్రమలకు తొలముగ ఆయన బుద్ధిపూర్వకముగ సంపించియుంటియే. చేరు సాలకు వెల్లెబట ముందెప్పుడో, ఆయన గొప్పభావమును సంపాదించు వ్యాయాసాదినపు తిని తదలి ప్యారినునుండి తెప్పించిన గుడ్డలను తగులవేసి చేతితో నేసిన ముతకగుడ్డలను ధరింపజొచ్చెను. ఆయన అవలంబించు మార్గములలో నేకభవింపక పోవచ్చును. అయితే ఆయన మనోభావములయందు గల్గిన గొప్ప మార్పును గుర్తించకవచ్చును. ఇట్టిది పండితమోతీలాల్ నెహ్రూ ఒక్కరేగాదు చేసినది.

అధికారుల భయము

కాలపెట్టు మారుచున్నచో గనుగొని అధికారులు, భారతీయులలో మాత్రమే గృధ్రినిగాంచిన యీ ఆత్మగౌరవమున జూచి భయపడు చున్నారని పాతరకం భారతీయులే వారికి తగిన వారని వాడు బహింగముగ చెప్పుదురు. ఆ పాతరకంభారతీయుడెట్టివాడు? అండి వాకిల నెలిపి యింటితోనికి నడిచివెళ్లును. అధికారి గదిలోనికి వెళ్లుటకు ముందు వసానాలో చెప్పలను విడుచును. తోనికి వెళ్లగానే వంగి సలాముచేయును. ఎంతటి అభిప్రాయభేద మున్నను ప్రత్యేకభావము జూపుట లేదు ఆయన యిచ్చిన యుత్తరువు ప్రకాశము బదులు మాటాడక నడవకొనును. అయితే అధికారులు మార్పు గల్గునపు డాపజాలరు. ఆరకంభారతీయు లంతరించెదరు.

ఇండియాలోనలే అంతరించుటకుడ సంకలులు విషమశితికెచ్చుచున్నాము గలదు. చాలవినయములలో నట్లే యుండెననుటకు చిహ్నము లంతటను గానించుచున్నది. కొందఱు భారతీయులకులు మోటుతనమును ఆత్మగౌరవమును ఒకటియే అను తలంపుతో సంపరిండుచున్నారు. ఈనూతన స్వతంత్రభావములను కొందఱు భారతీయులకులు తల్లిదండ్రులయొక్కయొ, ప్రభుత్వముయొక్కయు అధికారమును తిక్కురించుచున్నారు ఇట్టివానికలక ఒక్కొక్కప్పుడు మనోవ్యాకులము గల్గును. ఏలవనగా జాతీయకీర్తి గణము లేని స్వాతంత్ర్యము భారతదేశములో వ్యాపించు నేని, భారతీయులే బ్రిటిషువారి కన్న నెక్కుడు కష్టముల పాలగుదురు. బ్రిటిషువారు యావేశమాత్రమున్నారు. మనము భారతీయులము లేపుగూడ నుండుము.

పరిశితులు కష్టపడక నొందిన భారతదేశముతో సమన్వయము గుదురుటకు ఆత గలదు. భారతదేశమునును, బ్రిటిషువారల మంచికిని భారతీయుల ప్రస్తుతపు క్షేమబుద్ధి యార్ప నొందింపవలయును.

(లండన్ ఆబ్జర్వర్)

తెలుగుపల్లె పూడియెన

చర్మముపైన యుండు తెలుగుచర్మము వైపుత వలన దిములలో మాయమై పోవును. ఈయోగము ఒకమహాత్మునిచే శ్రేష్టమైన మూలికలచే తయారు చేయబడినది. మచ్చలు మాసిపోని ఎడల యిచ్చిన ధరకంటె రెండింతలు తక్కువగా పనియ్యబడును. బుడ్డి 1-కి ధర పి. పి. తో సహా రు. 3 లు.
ఈ తర్రములు అంగభావలో వ్రాయవలెను
(3430) The Aryan Nursery, P O Kamtau Darbhanga.

పంచదార పరిశ్రమ

మన యిండియా దేశములో ప్రతి సంవత్సరము 27 లక్షల టన్నుల పంచదార తయారవుచున్నది. 3 లక్షల టన్నుల తాటిబెల్లమున్ను మొత్తం 30 లక్షల టన్నుల పంచదార తయారగుచున్నది. సదరు 30 లక్షల టన్నుల పంచదార ఇండియాలోనే ఖర్చుచేయుచున్నది. అందులో 4 లక్షల టన్నులు మన దేశములో పంచదార చేయుట కిందనున్న మిగతా 26 లక్షల టన్నులు దేశపు ఖర్చుకొరకున్న వుపయోగపడుచున్నది. మన దేశములో 40 పంచదార తయారచేయు ఫ్యాక్టరీలున్నవి. యీ 40 ఫ్యాక్టరీలవల్ల సదరు 4 లక్షల టన్నుల పంచదార పంచదార చేయుచున్నది.

సదరు 26 లక్షల టన్నుల పంచదార 4 లక్షల టన్నుల పంచదారనుండి తయారచేయబడే 2 లక్షల టన్నుల పంచదారమును దేశపు ఖర్చుకు చాలక విదేశమునుండి ప్రతి సంవత్సరము ఆవశ్యకత 15 కోట్ల రూపాయల విలువగల అయిదు లక్షల టన్నుల పంచదార మన ఇండియా దేశమునకు వచ్చుచున్నది.

సదరు 5 లక్షల టన్నుల పంచదారకూడా మన ఇండియా దేశములోనే తయారు చేయబడవలెనని మన దేశమునకు చాలా నెత్తుకు లాభము చేపట్టవలెను. ఈ ప్రకారము తయారు చేయుటకు మన దేశములో యిప్పుడున్న ఫ్యాక్టరీలు చాలవు. ఇంకా అనేక ఫ్యాక్టరీలు ఏర్పాటు కావలయును.

ఈ పంచదార పరిశ్రమ మన దేశములో ఎక్కువగా అభివృద్ధి గావించవలయునని మన దేశము వారు కూడ చాలా ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. విదేశములనుండి మనకు దిగువతీయగు పంచదార వైన నూటికి 25 రూపాయల చొప్పున పన్నును విధించిరి.

ఈ తరహాలో మన దేశములో పంచదార పరిశ్రమ వృద్ధి పొందినట్లు చాలా అనుభూతిగాయున్నది. ఈ పరిశ్రమపై పెట్టుబడికి నూటికి 30 రూపాయలవరకు లాభము వచ్చును. అన్ని పరిశ్రమలలోను యిప్పుడు ఎక్కువ లాభకరముగా యుండేది ఈ పరిశ్రమగానే కనుపించుచున్నది.

బందరులో ఏర్పాటుచిన పంచదార కంపెనీకి కావలసిన మూడులక్షల రూపాయలను యింతకంతకు చాలాభాగము షేక్స్ పేజుబడినవి. ఇంకా కొద్దిగావున్నవి. ఇవన్నియును త్వరలోనే పూర్తియగును. పూర్తి అయినపిమ్మట పేరుయొక్క విలువ చాలా పెరిగినది.

ఈ కంపెనీకి కావలసిన మినునీ యాభివృద్ధి దేశమునుండి నాలుగు స్టీవర్లలో ఎగువతి అయి మదరాసు చేవులో దిగువతి యగుచున్నది. చాలాభాగము బందరులో ఫ్యాక్టరీ ధలముకు చేర్చబడినది.

ఫ్యాక్టరీ బిల్డింగులు కొట్లు అన్నియు తయారు కావచ్చినవి. కొలదికాలములోనే పంచదారచేయు పని ప్రారంభింపబడును.

ఆర్. రామచంద్రయ్య

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రీమియంబాండ్లు ఇష్యూ చేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిన కొన్ని వార్తా పత్రికలు ప్రయతించెను. ఈ వార్తయం దెట్టి ఆధారము లేదని ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆధికకాఖ వారు ప్రకటించుచున్నారు.

Ready Now. (3394

Illustrated Catalogue of

RATNA WATCH & Co.

The Right House for Watches & Clocks

93 China Bazaar Road, MADRAS.

Apply with 1 Anna Stamp.

టోటో మోహిని

28౪౩

మీరు బతుకుపోయి వచ్చినవారితో చాలా బడలికయుండు సమయములో నైనను పెద్దొడ్డు విందులు యములలో నైనను ఈ ఆశ్రయ యుపయోగించిన మంచి కోరికలున్నవారు వాసనను యిచ్చి మనసుకు ఆంధ్రమును ముఖమునకు కాంతి నిచ్చును.

రోబినియా లైబ్రరీ

వేదవీరములలో ఉపయోగించుటకు వచ్చిన శత్రువులకు చూడవలసిన సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక శ్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతిమటుంబములలోను ఆవశ్యకము. ఎల్లవోట్లను విక్రయించబడును.

టోటో మోహిని ధర బుడ్డి 1.5 రూపాయలు 2, 1, 0-12-0, 0-8-

రోబినియా లైబ్రరీ ధర బుడ్డి 1-5 రూపాయలు 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras, పియూం కంపెనీ, 6 బందరు వీధి, మదరాసు.

కల్యాణకార్యములందు కద్దరు

(హిందీ నవజీవనమునండి అనువాదితము)

ఇపు డెవల జూడినను భరితవన్న ముందు వివాహముల యొక్కయు మరి ఇతర శుభకార్యములయొక్కయు వాడినడి మెంతుగావున్నది. ఈ శుభకార్యములందు కేలకొలది లక్షలకొలది రూప్యముల విలువగల గుడ్డలు తీసుకొనవలసివచ్చుచున్నవి. ఇంతవరకై తే ఆజ్ఞానవశమున మన మీ శుభకార్యములందు విలువగల విదేశీవస్తువులను వైకొని మన కోట్లకొలది సోదరులను తుధాపింతులనుగాజేసి దేశమునకు కరువుల నావ్వించుచున్నాము. కాని ఇప్పుడుగూడ నట్లే యొనర్చెదమా? అదియెట్లు? మనమిప్పుడు మన శత్రువులను తేలుకొంటిమి. మనమిప్పు డా యనరముల మూలకారణము తెలిసికొంటిమి. ఇపు డా పనిని మనమెట్లు చేయగలము. ఇప్పుడు వివాహాచార్యులైన కథావరులు తమతమ వివాహసమయములందు చేతితో వడకి నేయబడిన పుత్రమైన శిశువునే ధరింప ప్రతిజ్ఞబూనినారు. ఏభాగ్యవంతులైన శత్రువులను తమ కుమారులమారకల వివాహ సమయాత్మకము లొనర్చుభాగ్యము, లభించునో వారు ఆమోహమయములైన విదేశీవస్తువులను త్యజించి పవిత్రమైన కద్దరునే యుపయోగింతురు. కద్దరు రూపముగా ఎంతో మంది దీనసోదరుల యాశీర్వాదములను పొందుచున్నామని వారె తీగి యే యా న్నారు. గనుక వారు కద్దరు వస్తువుల నే వధూవరులకు ధరింపజేసెదరు.

అతిథులనుగూడ కద్దరుతోనే బహూకరించెదరు. అతిథులుగూడ కథావరులకు కద్దరునే కానుకగా యొసంగెదరు. తల్లులు వివాహమండపములందు శుద్ధమైన పవిత్రమైన కద్దరు వస్తువులను ధరించియున్న తమతమ పుత్రికా పుత్రుల నాశీర్వాదించు తరణమున పొందు గానందము నెవరు వర్ణింపగలరు? ఎవరి తృప్తికొరకు మనము విశేషముగా పూజ లొనర్చుచున్నామో ఆలక్ష్మీ గర్భవతులే అనటికవచ్చి ఆయానందమును పొల్తుమనుచున్నారాయన! నల్లుండునుగదా! వారిచే వృద్ధులపూర్వకముగా నిచ్చు వరప్రదానములనుట కిసుమంతయు సంది యముండదు.

కద్దరువల్ల మనము కల్యాణము పొందగలము గాని ఏ వస్తువుల నెవమువల్ల తుధాపిచే విషణ్ణ హృదయమైన భారతీయులు మన అజ్ఞాన కృత్యములను జూచుచు, తమ దుఃఖమును ప్రకటించుచున్నారో ఆ యపవిత్రములైన విదేశీవస్తువులవల్ల పొందగలమా? అన! ఈపవిత్రములైన శుభకార్యములందుగూడ కద్దరును ధరించి మన కోట్లకొలది దీనసోదరుల ఆశీర్వాదమును పొందమా? ఈ కల్యాణ సమయములందు గూడ మన దేశ సోదరులు కద్దరును ధరించి మహోత్సవములను తమ బిడ్డలకు నిజమైన మంగళప్రదానములుగ నొనర్పరా?

గుంటూరుతాలూకా పొన్నికల్లు గ్రామ కాపురముడు గుర్రం గోపయ్య అను నాయన ఆహ్లాదపన్న యివ్వనందున వారంటు జారీకాబడగా, వారంటు తీసికొని వెళ్లిన తాలూకా డాఫ్తరుడు షేకు ఇమాంను కొట్టబోయినాడని ఇండియన్ పిన్ లకోడ్లు 186, 189, 324, 506 నెక్సనులక్రింద నేరము మోపబడి యిప్పటికి రెండునెలల పదిహేను రోజులనుండియు ఖయిదులో నుండునెను. గుంటూరు జిల్లాకొత్తి కలెక్టరుగారివద్ద నాలుగు జామీను పిటిషనులు పెట్టినప్పటికిని విడుదల కాబడలేదు. ఈ నెల 12 వ తారీఖున జిల్లాజడ్జిగారివద్ద జామీను యిప్పించ వలసినదని ఒకగంట తీగ్రవాదన జరిగినవై చిట్టచివరకు గుర్రము గోపయ్యగారిని, వారితోటి ముద్దాయి అయిన, సింగునాగమ్మను జామీనుమీద వదలిపెట్టి రని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

కావలెను

(-6)

కృష్ణాజిల్లా బోర్డువారి యాజమాన్యముక్రింద స్టీమ్ రోడ్ గోలర్యులో పనిచేయుటకు యోగ్యత గల క్రైస్తవులు ముగ్గురు కావలెను. నెల 1-కి జీతము రూ. 50 యియ్యబడును. సం||గము 1-కి రూ. 2 లు చొప్పున రూ. 70 ల వరకు జీతము హెచ్చించబడును. దరఖాస్తులు వారి వారి యోగ్యతా పత్రికలతో సహా 1922 సం||రం ఏప్రిల్ నెల 25 వ తారీఖు లోగా ఈ దిగువ విలాసమునకు పంపుకొనవలెను. నయస్సు, జాతి, యిదివరలో ఎచ్చట పనిచేసినది మున్నగు విషయములు కూడ వివరముగా దరఖాస్తునందు తెలియజేయవలెను.

T. K. T. Viraraghavachariar

District Board Engineer

Kistna, Chil kalapudi.

నోటీసు

(19)

తేలు మా పింతండి గాడె అచ్చయ్యగారు 1916-వ సంవత్సరము 12-వ తారీఖున వ్రాయించిన విల్లు ప్రకారము ఆయన భార్యకు యిచ్చిన దత్తత అధికారము అనుసరించి “పుష్పరి” అనే మాచిచ్చివాని దత్తత యిచ్చుటకు నేనన్న అంగీకరిస్తు పుష్పరికిన్ని ఆమె దురుద్దేశముతో మరియొక పిల్లవాని దత్తత చేసుకొనుటకు ప్రయత్నించుచు పుష్పరిని తెలియచున్నది. అట్లు యెవరైనా ఆమెకు దత్తత యిచ్చిన యెడల సదరు దత్తత లాప్రకారము గాని అచ్చయ్యగారు వ్రాయించిన పిల్లప్రకారముగాని చెల్లనేరదని తెలుసుకోవలెను.

మారితేను

తేలుకు తాలూకా

(కృష్ణాజిల్లా)

గాడె కామరాజు వ్రాలు.

5-4-1922.

మదరాసు అందు సదర మరాటా రైల్వే కంపెనీ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొకటి ఉంటున్నది)

నోటీసు

ప్రయాణపు పెద్దబండ్లు Bogie Tourist Carriages ఈ రైల్వేమీనుగా పోపు ప్యాసంజరు బండ్ల చార్జిని సవరణ చేయు సందర్భములో ప్రస్తుతపు టైమ్ టేబిల్ పుస్తకమునందు నెం 42 రు, 99 పుటయందు 36-వ పేరాలో తెలుపబడిన బండి నెంకటికి ఒక మైలుకు మినిమమ్ చార్జి 1 రూపాయి చొప్పున యున్నది.

1922-వ సంవత్సరం మేనెల 1-వ తేదీ నుండి రూ. 50 లకు తక్కువ గాకుండు నున్నప్పుడు ఈ రైల్వేమీను బండి 1-కి ఒక మైలుకు రూ. 1-4-0 చొప్పున చార్జి హెచ్చించబడును.

అదే తారీఖునుండి రిజర్వుడు కాబడి 1-కి ఒక మైలుకు ప్రస్తుతము అమలులో నున్న రూ. 0-4-0 తేలునుండి ఒక బండికి మైలు 1-కి రూ. 0-6-0 లకు హెచ్చుచేయబడును. (30)

గాంధీ మహాత్ముని ఆజ్ఞా

(3279) 'హిందీ నేర్చుకొనుడి!'

[3279]

ర. ఆ. ప.

హిందీ తెలుగు బాలబోధిని

... 0 2 0

రాష్ట్ర భాషాచూడరి

... 0 2 0

రాష్ట్ర భాషాబోధిని

... 0 2 0

హిందీకి పోలీస్ పుస్తక

... 0 8 2

హిందీకి దూసరి పుస్తక

... 0 8 0

స్వదేశీ గీత

... 0 3 0

హిందీ సా. స. ప్రచారకార్యాలయము,

గూ3, బిగ్ స్ట్రీటు, తిరువల్లికేణి - మదరాసు.

చిత్తూరుజిల్లా నగరి ఇలాకా చరణంబాకల్ గ్రామములో
13-4-22 నత్యక్తమౌనము ననుష్ఠించిరి. అదివాసిదలను
అనుష్ఠించిరి. అదియు సామంతము మూడు 7 మంటలకు ను
హాతుని ఛాయాపటముంచి కద్దరనూలుతోను కద్దరనక్ష
ముతోనున్న అలంకరించి స్వత్యక్తవాద్యములతోడ నున్న
హాతి తీసికొంటు గ్రామప్రదక్షిణము చేసినారు. కొన్నివస్తు
లలో చుట్టుపక్క గ్రామాదుల వారున్న కచ్చిచేరుకొన్నారు.
ఈ గ్రామములో అదివాసిదలు ఇతరదములను విడిచిపెంచి
దేశీయదములు పాడుకొంటున్నా హాతునికద్ద స్వత్యక్తో
ప్రవర్తించినది మిగులసంతోషకము మైనది. (విశేషముడు.)

సంస్కరణములు, దేశస్థితి

'భోజనానంతర' యువస్యాసములు

గౌ. శర్మగారి యభిప్రాయములు

పన్నులను హెచ్చించుట విధాయకమని చెప్పుట

గత శుక్రవారమునాటి గౌ. బయ్యా వ్యవహారశర్మగారి గౌరవాగ్రహణ ప్రేమకాన్విటభ్యుదయ గౌ. ఎస్. ఆర్. ఎం. ఎం.ఎం. అజ్ఞాతలై కెట్టిగారు మదరాసు కాన్గ్రెస్ లకు కలసి పరిమళింపి విందుగా వింటిరి. విందుకు వెదలిన వారిలో మదరాసు ప్రభుత్వములకు, రామనాథపురం రాజు మదరాసు హైకోర్టు జడ్జిలుగొందరు, పితాపురం రాజుగారు, గౌ. వి. ఎస్. శ్రీనివాస కాశ్మీగారు, డాక్టరు అనితెనంటు, ఎస్. గార్ల ప్రజయముగారు వారుండిరి.

భోజనానంతరయువస్యాసము

శ్రీపార్వత్యమని ప్రశంస జరిగిన తరువాత అజ్ఞాతలై కెట్టిగారు గౌ. శర్మగారిని ప్రశంసించిరి. శర్మగారు ప్రాంతభూమి మాటలాడుటకు తత్పరింపవలెనను, మిత్రులప్రార్థన గంగీకరించి యావిధముగ నుపసరించిరి.

గతరెండు సంవత్సరములకు వైగా నేను మదరాసు వదిలి దూరమున నుంటిని. ఇంకను మరిమాడు సంవత్సరములు ఉండవలసియుండును. కనుక మరల నా ప్రాంత మిత్రులను కలసి కొనుట కీయవ కాళము నొసంగినందులకు నానందము లభించుచున్నాను. మనమిత్రులు సంచలన పూరిత మగు కాలమునంటిమి. భారతదేశస్థితి ప్రతిగాస్త్రమును తెలుపుచున్నది. దేశమునందు సంచలనముండినందులకు కారణము సం తపింపవలసియు దురు సంచలనము న కారణములనలన వీడియుండవచ్చును. లేక కృత్రిమ కారణములనలన నలిగియుండవచ్చును. కాని వివక్షితులము, అభివృద్ధి వాంఛలు, ఉండట యుత్సాహము మొదలగు వాస్తవములను సంగ్రహించి విధానమును కొనిపాడటములకు న్నారు. ఈ ప్రతి నేను మోహములేక కొన్ని విషయములను మాటలాడదలచితిని. మనపటికలె భిక్షరముగను బెట్టును నుండు కద్దతి యా కాలమునకు తగియుండదు. (వినుడు, వినుడు.) అదియును గాక ల్యాండులెవ్వరూ, ఇంగ్లెండు పోస్టు, టెలిగ్రాఫును మున్నగు కాబల వైయధికారి కెప్పుల రహస్యములు గూడ నేమియు నుండవు. ప్రజలు కష్టపడుచుండి నది ప్రభుత్వమువారి లోపముల వలన గాక దేశ ఆర్థికస్థితిలననే యని మన కెల్లరును తెలియును.

సంస్కరణములను గూర్చి వాకెప్పుడును గొప్ప అభిప్రాయములుండినది కావు గాని దేశావధానము బట్టి మాడగా, చాలావిధికారము, నిజమై యుద్ధికాము ప్రజల కొనగలడె నని నోతలించుచున్నాను. అయితే గౌరమును ప్రజలు బాగుగ యుపయోగించుకొనిరి. దేశాధికారి బాగులేందుని ప్రభుత్వమువారు ప్రజాకర్తృత్వములకు పశులనేమియు చేయనందున, ప్రజలు వారిని కనుగొనకపోయిరి. అందులన తనపాని యభిప్రాయములు దేశముందు ప్రతిపాదించు. వాస్తవస్థితి దేశము కనుగొనకపోయెడిను.

పాలకులు, పాలితులు.

అనేక విషయములలో ప్రభాభిప్రాయమును కనుగొనముగ నడచినగాని యేమియుచేయుటకు విలుతదని రాష్ట్రము, భారత, ప్రభుత్వములవారు కనుగొనుచున్నారు. ఏమి వ్యాపారము, దానిని ప్రజల కెల్లరుకు వచ్చుచెప్పుటకు వలెనని భారత ప్రభుత్వ వారు కనుగొన మొదలిడుచున్నారు. ప్రజల నాకన్నీంపగల పనులను భారత ప్రభుత్వమునాకు చేయలేకుండ, దానికి కొన్ని కారణములు గలవు. వానిని వివరించుచున్నాను. గత దేశస్థితిలనుటకు తీసికొని యేమియు చేయుటకు నానందము కనుగొనలేకుండెనని తెలిసికొనినను సంస్కరణములు మంచియుత్తము నలిగినవి భారత ప్రభుత్వము వారిచియున్నాను. వైయోకాభావై ప్రభుత్వము వారనేక కొట్టుకుచ్చించిరి. ఈవ్యయమును తగ్గింపలేనని కొందరుగచుచున్నారు. దీనిని తగ్గింప నచ్చుకా హామీదాచుని నేనిప్పుడు వాదించుట కీయకొనను. దేశమునంద గాంతినించెను తప్పుగ నుండిన పై నికవ్యయమును తగ్గించుటకు భారత ప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములును పూనుకొని యుండి వారే ఈవిధమున దేశభ్యుదయమునందెచ్చలవారును, సంస్కరణాభివృద్ధియందానకీలవారును చేయదగిన పనియేమి? ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణములను లక్ష్యము నేయకున్న తప్ప సామాన్యముగ ప్రజాప్రతిభల యభిప్రాయసారము రాజ్యాంగమును నడుపవలసియుండును. (వినుడు, వినుడు, కరతాశ్చర్యములు) సంస్కరణములవలన తప్పవైదిన బాధ్యతను ప్రతినిధులు చక్కగ నిర్వహించి యధికారములొప్పుగ దేశమునందు నిజమగు నభివృద్ధి కలుగుటలు తోడ్పడవలయును. ఇంకను

దేశమునంద నేక ప్రాంతములంద గాంతి, యల్లరులు గలవు ప్రతి నిధు తింకను తమభాధ్యతను గుర్తింప లేదని యిందువలన తెలిసికొన వచ్చును. కొన్ని రాష్ట్రములలో రయతు లభ్యపై కెంతియున్నాను. మరికొన్ని ప్రదేశములలో భూస్వాములు తమకే తుణు ముపదము గల్గునో యని భీతి చెందుచున్నారు. ఈ యశాంతివలన తుదకే మగునో యనేకులు వెలగొందుచున్నారు. కనుక దేశభ్యుదయమున గౌరవ దేశభాంధవు లెల్లరు తామేమి వ్యాపారమును తలంతురో ఆ మార్గమును మరుగు పని చేయవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

గౌ. శాస్త్రిగారు

సామాన్య సేవకుండు నిరున్నులై యున్నతస్థితికి వచ్చిన రైతు అవరణిత శ్రీనివాస కాశ్మీ, మనదేశము కొంత రెండు ఖండులు లంగు పోగాడుచున్నాను. కాశ్మీగాక పనులలో నొకటి నాకు సంబంధించి యుండుటచే కాశ్మీగా రెంత మనోభ్యుత్సాహము నేనెంచెనదియు నాకు బాగుగ తెలియును. ప్రజలు ప్రభుత్వమువారు తోడిన కాశ్మీగారింకను మనకు సహాయము చేసగలిగి యుండును. కొన్ని విషయములందు తీరమగు భేదాభిప్రాయములు నలిగి యున్న అస్థితియందున్న అధినివేశరాజ్యములకు కాశ్మీగాక తల్లెడ పయముగా నున్నాను. అచ్చటికి వెళ్లి మనదేశము పక్షమున నిజస్థితి తెలియజేయుట, భేదభావము లతీక్షించవచ్చును. మనస్వర్థముకు సంపూర్ణ యధినివేశరాజ్య స్వపరిపాలనమును కాశ్మీగాక సంపాదించ గలిగినచో నేను మిక్కిలి యానందింతును (వినుడు, వినుడు, కరతాశ్చర్యములు) అమిలించి నంచల కానున పోరాడును. సామాన్యమునందలి భావము లందును, ఇతరదేశములందును, భారతదేశమున గూర్చి భిప్రాయములు వ్యాపించినందువలన యిప్పటికే మనదేశమునకు కళంకము నలిగిన నే నంగీకరించుచున్నాను.

ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుదు.

రాజ్యాంగసాధ్యములు తెలియకయుండు, సంస్కరణముల ప్రవేశమున కితరదేశముల సామాన్యమి యెట్లవదరగా యని నేనును సంబోధించుచుండెవాడనే. కాని యధికారమును భాగతము సంపాదించి కొనిన గౌరవమును కీర్తిని, యితరదేశములగూడ తోడ్పడి యుండె నని తెలిసికొనగలిగితిని. బ్రిటిషు సామాన్యభాగ్యమునైన నే తమ దేశభావిస్థితి యాధారపడి యుండినది నని మనము తెలుపుచుండవలెను. దీనికికోడు భారతీయులు భారత ప్రభుత్వమువారికిని రాజ్యాంగసంబంధికానికిని తోడ్పాటు కొనగల ముండవలెను. ఒకరికిచ్చి మునుపు ప్రయత్నినవలెను. ఇది కూలికీ వచ్చెడి బహుమానమునంటిది గాను. భారతము సామాన్యమునందె కప్పిపోవదని నమ్మిక. ఆ బహుమాని సంతోషపూర్వకముగ నొనగబడును.

హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనము.

ప్రజలకడగను అధిక వికసితభావమున నుండవలసిన వానిని వేర్వేరు చేసికొని విధాన మవలంబింపవలెనని భారతము సామాన్యమునకును గట్టిచెప్పవలెను. ఆశాంతియుండు దేశము కాలకాల ముండియుండల వాస్తవాభివృద్ధికి భంగకరమని నేను చెప్పుసాహించుచున్నాను. రాష్ట్రములవిషయము జూచినను, స్వదేశసంస్థానములస్థితి జూచినను సరిపాట్లు ప్రాంతములను జూచినను ను ను పోషకపనునది యొకేమాత్రము. నెమ్మదిగను జాగ్రత్త ను పనిచేయవలసి యుండుట యనగరము. ఓర్పుతమి మనపరితాపమును హెచ్చించును. నే నధికారతరుడను గ నుండి కంత కాలము ఓర్పుతముండెను ఓర్పుతేట్టియు ప్రేమమైట్టియు విమర్శనలవలనను, అధికపరంపరములవలనను గలది యనగరములు నాకప్పుకు గోచరించి విగాభు నాకప్పుకు ఏమి ఆపాయకమో తెలిసి యుండెను గాని బాగుగ మాత్రము తెలిసినది కాదు. కనుక యావిషయమున నా తోడిదేశీయులకు జెప్పుట యవసరమని తలంజితిని. తలంజిట్టిపనియంత యగరముగ నుండెను ప్రజలయంద గాన్పించిన దుర్భిప్రాయములును భారతీయులును ఆంగ్లో-మొదలవులకు కలసి నెమ్మదిగ ఓర్పుతో పటాపంచలు గానింపవలెను. కారణమేమైనను మహమ్మదీయులకును హిందువులకును కొన్ని విషయములందు సఖ్యముగదిగినది. జాతీయతవై నాధారపడని సఖ్యము సద్భావపూరితమైనదిగాదు. హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని మతావేదాంతాలై యుండుట యుత్తరవకరము. అధికమతావేదాంతములనుండునో అచ్చట దుర్భుత్వవకరమున మన

స్వర్ణతేర్పడును. ఈమతావేదాంతమునై నాధారపడి యుండెడి నేటి సఖ్యత గట్టిగను స్థిరముగను నుండుట కష్టము. ఉత్పత్తిపరిమితి.

అహరహకార్యములను తక్కువధరల కుత్పత్తిచేయబాలనం దులకును, క్రొత్తపన్నులను విధించుట తప్పనిసరి యొందులకును ప్రభుత్వమును ఎటులనైనను దేశసంపదను అభివృద్ధిచేయనెంచి యుండిరి. ఉత్పత్తిపరిమితిని కొంచెము గమనింపవలయును. ఎగుమతివిధానమును యెవరు రద్దీకేసింపిరి. వ్యాపారము మందమైనదని వర్తకులొకేమిడిరి.

ప్రభుత్వమువారు వర్తకము నరికట్టియుండుట వాస్తవమగునని, వారట్లు విధిలేక చేయవలసినవిధి. సామాన్యముగ బాగుగ నుత్పత్తియగు కాలమునగూడ, దేశములో నుత్పత్తియగు పదార్థములు దేశావసరములకే చాలవు, కనుక గోదామణి, బియ్యమును ఎగుమతి చేయవలయుమై నిర్బంధములనుపయోగింపవలసినవచ్చెను. బియ్యముపై నిర్బంధములను తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంతోషపూర్వకముగ నంగీకరించిరి. దేశావసరములకు చాలసంత యుత్పత్తి గాకుండెనుగూడ. మంచీకము బియ్యము ఎగుమతియగుచు తక్కువ రకము బియ్యము తిగుమతి యగుచుండెనని మనకెల్లరును తెలిసిన విషయమే.

పన్నులు హెచ్చించవలెను

నీటి పారుదల విషయము కొంతకాలమునుండి మదరాసు ఏమియు అభివృద్ధి మాచలేను. (సంగారాగారు: ద్రవ్యము నిండు) సామ్య నష్టపతికొనుటకు రాష్ట్రముల కళికారములు బడెను. గొప్ప యింగ్లెండు స్థిరములకు సామ్య వేచ్చింపవలెనని: కుత్సాచలముజూపిన భారత ప్రభుత్వమువారు తప్పక సహాయముచేయవలెనని విశ్వాసము నాకుగలదు. బొంబాయి, సంచాయి, సంయుక్త రాష్ట్రములందు గొప్పగొప్ప యింగ్లెండు స్థిరములు ప్రారంభించబడెను. కాని మదరాసు, అనేక కారణములవలన వెనుకబడి యుండెను. ఉత్పత్తి పరిమితి తక్కువగ నుండెనునను, క్రొత్తస్థిరములను మదరాసు ఏల ప్రారంభింపకూడదా యని నేను ప్రశ్నించుచున్నాను. దేశమునంద నేక విషయములలో మదరాసు రాజధాని అగ్రస్థానము వహించియున్నది. మేధావియును మదరాసు ఇతిరరాష్ట్రములకు మించినది. మదరాసు గ్రామ్యయోజన యంతర రాజధానులవారి విలువకన్న సధికము. ఈవిలువను పోషించుటయే గాక యింకను అభివృద్ధిచేయవలెను. పాత్రోగారు ఇంకను విద్యకై సామ్యతీసికొందరు: నేను నమ్మెదను. అభివృద్ధి జూపుటకు కానసంభ్యలు మార్గచరయవలెను. వీలైన క్రొత్తపన్నులనైనను వేయటము సంకీర్ణముగ నుండవలెను. (అనంగీకారమును నూచించుచు కొందరు గొలుగుకొనుట.)

తీయని మాటలు

తీయనిమాటల కిది సభయము గాదనినాతలంపు. ఒక్క రూపాయనానెమునిలక వినిమదనాటగ నున్న యాసమయమున క్రొత్తపన్నులను విధింపక రాజ్యాంగమును నడుపవలెనని మింకను గుర్తింబాల కున్నాను. ఈయూనా పార్లమెంటుతో కూడుకొనియున్నది. నిజముగఅభివృద్ధికి ఆమగులునుగ నూచనలను వేరైనను అధికరణము బెట్టవలెనని ప్రజలుకోరుచో, కేవలము గొలుతులు గానివారివైకెల్ల పన్నుల నెంకీప్రముగజూపిచేసిన అంతయుక్రమని నిశ్చయించుకొనవలయును. దేశమునందు పరిశ్రమలు, విద్య, మున్నగువానియంద భిన్నభి తక్కువగ నున్నది. కనుక మితవ్యము మంత గమనించినను, సంస్కరణములను జయింపవలెను కొనసాగించుటకు పన్నులను హెచ్చించుట యవసరమని ప్రజలకు బాగుగ బోధింపవలయును. నిరాకరణకలంబులవలన గొప్ప హాపకారము గలిగెను. కొంతకాల కేంక ను త్వమును తగ్గించుట సాధ్యమే కాని దేశావాయము నింకను అధికము చేసినగాని సంస్కరణములవలన ప్రయోజనము గలుగదని కానన సభ్యులు, మంత్రులు, కాంగ్రెసిస్టాచాక సభ్యులు, దేశము:కు ఖండితముగ తెప్పించు బాధ్యతను నిర్వహించవలసి యుండును. నిజము చెప్పుకొనెవరును జంకరాదు.

ఈ తక్కువపన్నులవలన లాభము లేదని కతనముగ బలుకవలెను. అభివృద్ధి ఏ మాత్రములను మరుగునని నమ్మకముండునో, కనమ్యము ననుసరించి ప్రచారము ప్రారంభముగ సూచకలయును. ప్రజాప్రతినిధులు తమ స్వత యభిప్రాయములను బహిరంగముగ నాచరణము బెట్టవలెనందున నిప్పటికే దేశముకు అధిక అగ్రము కలిగినది. ఈ యభివృద్ధి ఎంతోస్థిరముగ నభ్యుత్సాహముగ సంకీర్ణముగ స్వపరిపాలనావైత లభించును.

కావ్యాభ్యుదయము చెలరేగుచుండ గౌ. బ. పు. శర్మగారు నూచుండిరి.

రైటు ఆచరణలో కాశ్మీగారిని మాట్లాడుడని యనేకులు ఘోషజెట్టిరి. కాని ఆయన అంగీకరింపలేరి. చివరకు అజ్ఞాతలై కెట్టిగారికి వందనము లర్పించి కాశ్మీగారు తమస్థానము నాక్రమించుకొనిరి.

పరస్పర యభిందనము లిట్లు జరిగినవిధమున, అందరును యభివృద్ధింజరి. మదరాసు మెయిలు.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞంభణము

జాతీయ వారము

సర్. పి. సి. రే, రాంభుజదత్తు చౌదరి, జమునాలాల్ బజాజ్ గార్ల సందేశములు

దేశమునందంతటను జరిగిన హరటాలులు

మహాత్ముని శిక్షాదినము - ఏప్రిల్ 18-వ తేదీ - సి. రాజగోపాలాచారిగారి ప్రకటనము

బాపూజీ (గాంధీమహాత్ముడు) రహస్యము - నీయశిష్యుని లేఖ

మహాత్ముడు ఆంధ్రునిగాకి వ్రాసిన లేఖ

వంగరాష్ట్రీయమహాసభ చిటిగాంగులో 15-వ తేదీని ప్రారంభమగుట

ఓర్కీ సంధివరతులు - బొంబాయిలో సభ జరుగుట

మధ్యరాష్ట్రములు - మ్యూనిసిపాలిటీలు - కాంగ్రెసువారి కొత్తవిధానము

ఆలహాబాదులో వాక్టరు జోన్న (అమెరికా) గారి యువన్యాసములు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘ సభ్యుల నియోజనము

తెనాలి శేషలక్ష్మణాచార్యులు - శేషలక్ష్మిలో 26-వ తేదీని సభ జరుగును

గోదావరీ ఏజన్సీ - పోలవరములో 20 వ తేదీని సభ జరుగును

సర్. పి. సి. రేగారు

ఖద్దరు సందేశము

మహాత్ముడు నవయుగ ప్రవక్త

ఏ. రామమూడు నిరంతరమును అహింసా ధర్మమున బోధించుచుండెను. నిష్కలభ్యమ నిష్కపట నిష్కాంభికములును పవిత్రసామ్య వినిర్మల భావములును ఎవ్వనియందు మూర్తిభవించెనో అట్టి గాంధీమహాత్మునికే బ్రతికెను ప్రభుత్వము వారు దిద్దు తమ కారాగృహ వాస శిక్షను విధించుట విధివక్రత యనవలెను గాని చురయేమన జెల్లును? ఈ యిరువదియవ శతాబ్దమునందలి ప్రవక్తలె నిదివర కేమానవుడును ప్రవచించియుండలేదు. మనమానసిక ప్రపంచమునందు మహాత్ముడెప్పుడొకప్పుడైనను కలిగించెను. ఇక దేశీయల మహాత్ముని యాదేశమును పూర్తిగా నెరవేర్చవలసి యున్నది.

“ఒకనికి హితకరమగు కార్యమును చేయుటయే ఆరవి నుత్తమరీతి నారాధించుట”

అని మన మతగ్రంథముల బోధించుచున్నవి. అతి ఘోరమగు ఆ స్పృశ్యతను నిర్మూలింపుడని వంగరాష్ట్రీయమున నేను నిరంతరమును చిరకాలమునుండియు బోధించుచునే యుంటిని. నాపరిశోధనలకు నష్టము కలిగినను లేక్కచేయు ఇతరు రాట్టములను ఖద్దరుకు గురించి గూడ బోధించుటకు దేశసంతాపము చేయుచుంటిని. మహాత్ముడు కారాగృహమున ప్రవేశించుటకును తెలివిన ఆనతిని దేశీయులందఱును తప్పక నేరవేర్చుకొని నేను నమ్మెదనని సర్. పి. సి. రేగారు వ్రాసిరి.

పండితరాంభుజదత్తు చౌదరిగారు.

బొంబాయి ప్రజలకు సందేశము.

ర. నెడే, దాదాభాయి, గాంధీమహాత్ములు

ఓ బొంబాయి సోదరులారా! మీ రనేడే, దాదాభాయి, గాంధీమహాత్ములు హిందూదేశమును మిక్కిలి విమచనీతికి పాటుపరచిరి. మీరు ముందంజవేయుదు. పట్టుదలను వదలకుడు. ఇంకను కొంచె మొత్తడిని కలిగింపుడు. విజయము మీకు చేకూరును. అట్లుగాక అనుమానమునకు చిక్కి పురోగమము నరి

కట్టి సంకయాత్ములైనవో భారతీయులందఱును మాపుముని పోవుటయే తటస్థమను. ఇదియే సంగ్రహమానవము ప్రాణములకు తెగించి పోవదగిన అదనిదియే. అదిగోమామ విజయలక్ష్మి (ఆత్మ శారవాధిపాన దేవత) మిమ్మాలింగన మొనరింప సిద్ధముగ నిలచి యున్నది ఖద్దరును ధరింపుడు. అది సర్వాపన్నివారకమగు ప్రకరణము. ఆగ్నేయ గోళములును నితరభాషాములును మిమ్ము చీల్చుకాలపు. ప్రస్తుతకాలమున కేవలము ప్రాపంచికవిషయ లౌల్యమున మునిగియున్న పాశ్చాత్యులకు వాణిజ్య భంగము వలన తప్ప మరి దేనివలనను చెప్పవచ్చును. ఆంగ్లేవేశ్వరకమును నశింపజేయుటకు భారతీయులకు ఖద్దరొక్కటియే సుదర్శనచక్రము మహాత్మునియందును ఖద్దరునందును సంపూర్ణవిశ్వాసమును కలిగి యుండుడు. మోతీలాలు సైహూపండితులయందును, లజపతి రాయ్ లాలాజీ యందును గట్టినచుకముతో ఖద్దరును ధరింపుడు. వంగరాష్ట్ర అసహాయవారుల మహానాయకుని ప్రబోధము నాల కింపుడు. మీ ఖద్దరుబట్టలను మీరే నేసికొనుడు. మహాత్ముడు, పాకతు అతీతము, అట్లులు కలంకి ప్రభృతులను మీరు ప్రేమింతు రేని ఖద్దరును తప్ప మరి దేనిని ధరింపకుడు. శాశ్వతమహాన ప్రద మగు దాగ్ధ్యబంధములను భేదింపగోరినవో విదేశీబట్టలను పూర్తిగా నిర్మూల్యుడు. పంజాబు భిలాఫతు ఆక్రమములను తొలగించుటకును కారాగృహవాస మొనరించుచున్న మన మహానాయకుని మాట చెల్లించుటకును మీ రభిలషింతు రేని మీ ఆలంబిద్దలకు ఖద్దరు బట్టలనే యొసంగు డని రాంభుజదత్తు చౌదరిగారు లాహోరు నుండి 9.4.22 వ తేదీని వ్రాసిరి.

ఖద్దరును తప్ప మరిదేనిని ధరింపకుడు

ఖద్దరు దివ్యకవచము

మహాత్మునియందు విశ్వాసముంచుడు

ఖద్దరునందు నమ్మకముంచుడు

జమునాలాల్ బజాజ్ గారు

మననాయకులందఱును మేటిసందేశముల నొసంగి యొకరి వెంట నొకరు చెరసాలల కేరిరి. ప్రతివారునుగూడ ఖద్దరును మరువవలసి మనలను హెచ్చరించుచునే యుండిరి. గాంధీ మహాత్ముడు గూడ కారాగృహాధిపానమును ప్రవేశించి మానక్రతము నవలంబించుటకు ముందు ప్రయత్నమును ప్రోపదేశమునే చేసెను. ఖ.జ.రు. మనము

విదేశీబట్టలను పూర్తిగా బహిష్కరించి ఖద్దరు బట్టలను మాత్రమే ధరింపవలెను. ఇతరులను గూడ ప్రోత్సహింపవలెను. మనము వదుకగళిగంత నూలును వదుకవలెను. వదుకుట కితరులను ప్రోత్సహింపవలెను. మనము ముఖ్యముగా చేసితీరవలసిన దిదియే దీనివలననే మహాత్మునిస్థితి చేసారును. మహాత్ముడు ఖద్దరును ప్రాణత్యముగ భావించెను. మనము గూడ నటులే భావించవలెను. మనము నిరంతరమును మహావాక్కర్మములందు ఖద్దరునుగూర్చియే చింతించుచుండవలెను. ప్రస్తుతము భారతమాత రెండుగాయములవలన బాధపడుచున్నది. ఒకటి పంజాబుగా యము రెండవది భిలాఫతు గాయము. వానికి ఖద్దరుతోనే కట్టు గట్టవలెను. మనదేశమున నొకపూటయైన కడుపునిండ తిండియుం బంటినిండ బట్టయు లేనివారిపాలిటికి రాట్టము ఆత్మయ భోజనప్రదాయిని యగునున్నది. దాని నెవరు నాశనము చేయబూనెదరు? దానిని నిలువజెల్లుట మంచిది. నేనుగూడ వాణిజ్యము చేయువాడనై గాన వర్తకము చేయు నా సోదరులందఱును విదేశీబట్టల వ్యాపారమును పూర్తిగా మానివేయవలెనని వారిని కోరుచున్నాను. మతవిషయములందు నా కణిక్కి దరులు భూతివిరాళముల నిచ్చుటతో నెన్నడును వెనుదీయలేదు గాన ఈ మహాత్ముడు సులలితమహోద్యమమునకుగ్గన, వారు సహాయదార్యముతో శక్తివంత శేఖండ తోడ్పడెదరను మొదలగు. శరీరముందు నకలావయవములును కృశించిపోవుచుండ పొక్కభాగము ఒక అవయవము మాత్ర మెన్నటికిని పుష్టిగ నుండజాలకు. తాత్కాలికముగ నట్లు కనబడినను చిరరతు దానికి వివాళము తప్పదు. కాన స్వాస్థ్యపరత్వముతో యాచినను మనము సహాయముచేయు టవసరమని బజాజ్ గారు బాంబేకానికలు పత్రికకు వ్రాసిరి.

జాతీయవారము

హరటాలు

సేలము

14 వ తేదీని సేలములో దుకాణముల నన్నిటిని మూసిరి. పండు, కాఫీదుకాణములుగూడ మూయుటదెను. సి. రామచంద్ర నాయకుగారి అధ్యక్షతకైంద సభ జరిగినది. సి. విజయరాఘవాచారి, సి. రాజగోపాలాచారి గార్లు మున్నగువారు సభకు వచ్చిరి. చాలమంది సభ్యులుగా చేరిరి. కాశీనగరము

13 వ తేదీని హరటాలు జరిగినది. 3/4 కంటు దుకాణములు మూయుటదెను. అద్దెబండ్లు తిరుగుచునే యుండెను. ఖద్దరు వలంటిరులను ఆరెట్లుచేసి మరల వారాత్రియే రదిలివేసిరి. దుకాణములను మూసిన వారిపేరులను పోలీసువారు వ్రాసికొనుచున్నారని ‘ఆజా’ పత్రిక ప్రకటించినది.

సంయుక్తరాష్ట్రీయులు

క్వాక్వారు, ఎటా, క్రాసు, గోరకువూరు, శిన్, రాయిలెరిలి మున్నగు నగరములందు హరటాలు జరిగెను. క్వా న్నూరు వర్తకులు ఆగడ్డు నెలఱువరకును విదేశీబట్టలను తెప్పించుచుండుటకు తీర్మానించిరి.

మహాత్ముని శిక్షాదినము

ప్రథమమాసోత్సవము

కలయంపులు - రంగవల్లులు - దీపావళులు

కాంగ్రెసు కార్యదర్శి రాజగోపాలాచారిగారి ప్రకటనము ప్రతినెల 18 వ తేదీని మహాత్ముని శిక్షాదినమాసోత్సవమును దేశీయులందఱును జరుపవలెను. మహాత్ముడు మనకు దూరమై చెరసాలలో నున్నంత కాలమును ప్రతినెల 18 వ తేదీని దేశీయులందఱును త్యాగముతోను ప్రాధ్వనతోను ఉత్సవమును జరుపవలెనని అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారు తీర్మానించిరి. మొదటి మాసోత్సవము

ఏప్రిల్ నెల 18 వ తేదీ మంగళవారము

నాడు జరుపబడవలెను. మహాత్ముడు భరతఖండమునకును మానవప్రపంచమున కంతకును చేసిన మహాత్మమగ్గునే నేనకుగాన అతనికి నిధింపబడిన శిక్షను మార్చి నెల 18 వ తేదీ శారదు బద్ధదయ్యెను. మహాత్ముని శరీరము కారాగృహమునందు ఏకాంతవాసపు కొట్టులో బంధింపబడినను అతని భావములు నిరోధము నతిక్రమించి నిరంతరమును మనపై వ్యాపించు

చునే యున్నది. కాన మన మందులకు కృతజ్ఞతానుచక్రముగ నెల కొక్కనాడైన మనభావములను మహాత్మునివై వ్యాపింప జేయవలెనా? అట్లు మనము విధిగా చేయవలెను. ఆ దినము విచారముతో కూడిన దినముగా. అది ఆకాశావరిత మగు సంతోషదినము ప్రతిగ్రామమునను ప్రతియింటి వాకిలినిగూడ మనోహరముగ నలంకరింపవలెను. వెల్లచేయవలెను. తోరణములు కట్టవలెను. గడపలకు పసుపుపంతును పెట్టవలెను. ఆనాడు యమున గుచ్చములలోను పీఠులలోను కలయంపుల చల్లి సోమగ మ్రుగ్గులను పెట్టవలెను. రాత్రి దీపావళి నాడువలె దీపములను పెట్టవలెను. ఆనాడు దేశీయ లండరును మానముతో జగదీశ్వరుని ప్రార్థింపవలెను. మహాత్ముడు పంపిన దివ్య సందేశమును స్మరించేయవలెను “ఎల్లతీర్థులను ప్రేమింపుడు, సత్యమునే పలుకుడు, ఏ మానవునకును జడియకుడు” అను నదియే ఆ దివ్యసందేశము. ఆనాడు ఖడ్గము రాట్టమును గూర్చి యితరులకు బోధింపుడు. ఆనాడు ప్రత్యేక క్రియను తనకు లభింపు నాదాయము నంతను తిలకునిధి కొనంగవలెను. ఆనాడుకచ్చిన ఆదాయము తనది కాదనియు మహాత్మునిదే యని యోచింపు వలెను. శ్రీ వేంకటరమణమూర్తికి సుపురుడ్డలో ముల్లె-ముడుపు-కట్టెట్లు ఆనాటి ఆదాయమును గాంధీయోగికి ముడుపుకట్టుడు. ఆయోగిపుంగవుడు మిగిలినకా రాగృహమున నవయుచున్నాడు. దేశమాతకొరకు స్వస్థమృణ మొనరించుటకు తగిన త్యాగశక్తిని మనోబలమును ప్రసాదించునట్లు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థింపుడు. మహాత్మునియులకు ఆపత్కాలమున సర్వేశ్వరుడు సత్యవాదియగు మిత్రుని సహాయమును కలిగించినందుల కానాడు మహాత్మునియులు కట్టెంపుగ ప్రార్థనలను చేయవలెను. దేశమున పరస్పర ద్వేషము, ఈర్ష్య, భీతి, నిరాశ విస్తారముగ నున్న సమయమున వానిని పోషించి కాంతి, విశవత్సయము, ధైర్యము, ఒక మున్నగువానిని నెలకొల్పజాలిన మహాత్ముని తనకు కొనగినందులకు హిమపుటదరును ఆనాడు దేవదేవు నారాధింపవలెను. ప్రస్తుత కాలమున నిజముగ క్రైస్తవ మతభ్రాతృమ స్థానమొనరించు నెరచొక్కడేలదు. ఏసుక్రీస్తు మహనీయుడు బోధించిన సత్యము ననుసరించి కష్టముల ననుభవించుటకు ఉత్తమముగ జీవమాత్రను నడుపుటకును సామర్థ్యమును బడసినవాడు మహాత్ముడొక్కడే. అట్టి నికరపు క్రైస్తవుని నొకరినొకరు లకు లోకపితను క్రైస్తవు లందరును ఆనాడు రాధింపవలెను. కారాగృహమున మహాత్ముడు సంపూర్ణాశోగ్యముతో నుండునట్లు ప్రసాదింపుము- మా యుద్వేగమునకు శిఘ్రముగ విజయమును సమకూర్చుము- అని దేశీయులందరును దేవాలయములందును మసీదులలోను చర్చిలలోను ఆనాడు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థింపవలెను. ఆనాడు హరటాలు చేయగూడదు. ఈరీతిగా దేశీయులందరును క్రియశముడగు ఏమ నా యోగతో ఆత్మగఽయానమును మరలకొనినచో కారాగృహమునందలి యానందపువలు గడ్డి పోచలకొండ మారిపోవునని అభిలఖించి దేశీయ మహాజనసభ (కాంగ్రెసు) కార్యదర్శులలో నొకరుగ నీ. కాజగపాలాశాసక గారు ప్రకటించిరి. (కోయంబత్తూరు, 16-4-22 స్వకీయవిలేఖరి తంజినావార్త)

మధ్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు

క్రొత్త ప్రయత్నము రాష్ట్రీయమహాసభ

మధ్యరాష్ట్రములలో హిందీభాష మాతృభాషగాగల 14 మండలముల ప్రతినిధులు 15 వ తేదీని చిత్తూరులో దుర్గా శంకర మేతాగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమైరి. “రాష్ట్రీయ నందలి ముగిసిపలు సంఘములలో దేశీయమహాజనసభ విధానము ముగిసిపలు పరిపాలనవిషయమున జయప్రముగ నెవేరుటకు ఒక సంఘమును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారే సర్వసంపదనము. ఈ సంఘమువారు ముగిసిపలు పరిపాలనను పరిశీలింపవలెను” అను తీర్మాన మొనరింపబడినది. “ప్రస్తుతము ముగిసిపలు సంఘములలోనున్న కాంగ్రెసు సభ్యులు మంత్ర యుక్త అధికారము నంగీకరించుటయును ప్రభుత్వముతో జరుగవలసిన అస్పృశ్యత నుల్లంఘించుటయును తటస్థమందుటచే నిట్టి యిబ్బందిని తొలగించుట కీక్రొత్తమార్గము నవలంబించితిమని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు స్థానసంఘాధ్యక్షుడు రాఘవేంద్రరావుగారు తెలిపిరి.

ధేరాడూరు మండలసభ ఉద్యోగుల నిరోధము

ఆశ్చర్యంఘన ప్రయత్నము.

ధేరాడూరులో జరుపదలచిన మండలసభను జరుపగూడదని 144 క్రింద యుద్యోగులు తెలిపిరి. శ్రీ కేశవచార్య స్వామిలవా రాసభకొరి కచటెకి వెళ్లిరి ఆశ్చర్యంఘన మొనరించి సభను జయప్రదముగ జరుపుటకు సన్నాహము వహించు పాఠులును కృతనిశ్చయములై రాష్ట్రీయసంఘమువారి ఆనుమతిని నిరీక్షించుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము సభ్యుల నియోజనము

కేవలలో 26 వ తేదీని సభ జరుగును
కేవల తేనాలి తాలూకాలవారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు సభ్యులను నియోజించుటకు యీనెల 26 వ తేదీ బుధవారమునాడు కేవలలో సభజగును గాని 20 వ తేదీని తేనాలిలో సభజరుదు. గాన తేనాలి కేవలతాలూకాలలోని గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘముల సభ్యులందరును కేవలలో 26 వ తేదీని రాప్రార్థితులని మండల కాంగ్రెసునకు కార్యదర్శి నేడు (17 వ తేదీ) గుంటూరునుండి తంజినావార్త నంపెను.

గోదావరిపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘసభ

పోలవరములో 20-4-22 వ తేదీని జరుగును

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ్యుల నియోజనము
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు నలుగురు సభ్యులను నియోజించుటకు గోదావరిపట్టణ పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘసభ పోలవరములో యీనెల 20 వ తేదీ గురువారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగును. సభ్యులందరును విచ్చేయు ప్రార్థితులని కార్యదర్శి పోలవరమునుండి నేడు (17 వ తేదీ) తంజినావార్త నంపెను.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సమావేశము
ఈ సమావేశము ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడినది. బెజవాడలో జరుగదని నేడు మాకు తంజినావార్త వచ్చినది.

గాంధీమహాత్ముని లేఖ

సబర్కత్తి చెరసాలనుండి ఆంధ్రమానుకు వ్రాయుట
తూర్పు ఇండియా రైల్వే సమ్యక్జులు చేసినవారికిని, వారి యజమానులకును సమాధానమును కుదుర్చుటకు యత్నించుచుంటినియు, తత్కారణమున విచారణ ముగియుగావలరాజాలని చింతిల్లుచు శ్రీయుక్త సి. యఫ్. ఆంధ్రమానుగారు గాంధీమహాత్మునికి ఉత్తరమును వ్రాయగా, అతడు సబర్కత్తి చెరసాలనుండి ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసిపంపెను:—
సబర్కత్తి చెరసాల

మార్చి 17
“ప్రముఖమైన ఛార్జ్, ఇప్పడే మీ ఉత్తరమునిది. మీ పని మానకొని నాకోసము రాకుండుట నంచిదే. మీరు మీ గురుదేవునద్దకు జని, అతడు కొరిసంత పర్యంత మతనితోగూడ నుండవలెను మీరు సబర్కత్తి ఆశ్రమమునకు వచ్చి, అచ్చట కొంతకాలముండిపోవుట నాకత్యానందమును గలిగించును. తెరసాలకేరించి నన్ను మీరు సందర్శింప నక్కరలేదు. పంజము న తలి చిలుకవలె నేను నుఖముగ నున్నాను. ముఖ్యముగ కాననోల్లంఘకుడు చెరసాలలో నున్నంతకాలము బాహ్య ప్రపంచసంఘమును విడనాడవలెనని నా దృఢాభిప్రాయము. జులై మిత్రులను సందర్శించుట కొక హక్కును బడయుట. కాననోల్లంఘకుడు ప్రాక్రులను గోరగాడు, బడయరాదు. ఇట్టి హక్కులను నిలమించుటవలన కారాగృహవాసపు మత సంబంధమైన నొప్పుకను కుద్ధియగును. నాకు రానన్న చెరసాల లోగ రాష్ట్రీయ సంఘములై ఎక్కువ మత సంబంధమైన లాభమని నా తలచు. ఆతిథ్యాగమైనచో అతి పరిమధమగు త్యాగముగ నుండవలెను. నీవియమిత్రుడు, మోహన్.

స్థానిక వార్తలు

గౌ. బి. యె. శ్యామగారు:—కారవనీయులు రావు బహదూరు బి. యె. శ్యామగారు మొన్న తేనవారం సాయంత్రం బయలుదేరి ఢిల్లీకి వెళ్లిరి.

ముత్యాలపేట హైస్కూలు సాగస్తవసంఘము:—ఈ సంఘముయొక్క 14 వ సాంవత్సరికోత్సవము 19 తేదీ బుధవారం సాయంత్రం 5 గంటలకు మ-రా-శ్రీ యం. రత్న స్వామి వారి వారి ఆధ్వర్యమున జరుగును.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:—కడవి న మాసమునందు యీక్రింద పేర్కొన బడినవారు యీ క్రింది విధమున అన్నదాన మొర్పిరి. యన్. యం. రామయ్యకుంపెని 400 మంది బీదలకు; దివాకొబహదరు గోవిందరావు చతుర్భుజవాసుగారు, గులాబుచందు చలపుచందుగారు చెర్రి 200 మంది బీదలకు; లక్ష్మూరి కృష్ణయ్యకెట్టి, జి. గోపాల స్వామికెట్టి, పి. బాలసుందరంకెట్టి, సీతారాం అందు కంపెని, యన్. యతీంద్రుల కెట్టిగారి ధర్మముల ధర్మకర్తలు, సి. వి. మణ్మగ నుడలియారు, యం. తంగవేలకెట్టి, కంకపర్తి శుబ్రహ్మణ్యం కెట్టిగార్లు చెర్రి 100 మంది బీదలకు; పచ్చయప్ప ధర్మముల ధర్మకర్తలు 80 మంది బీదలకు; వి. వెంకటనారాయణరావు, బాబునందలాలసేట్టి, శివప్రకాశ మొదలియారు, యం. టి. వేలు కెట్టియారు, అనుర్ని నుజన మలుచునీలాల దావా, కోట వరదయ్యకెట్టిగార్లు చెర్రి 50 మంది బీదలకు అన్నదానమొంగిరి. ఇవికాక కె. లక్ష్మీనారాయణ కెట్టిగారు వాంఛస్థితైరహాత్మక సందర్భమున 100 మంది బీదలకు సచ్చిదిగ భోజనము పెట్టింది వస్త్రము లొంగిరి.

పోస్టు తెలిగ్రాఫుఖాళి డైరెక్టరు జనరలు జి. ఆర్. కాయగారు మంగళవారమునాడు సిహ్మానుంకి కలకత్తాను ప్రయాణ మయ్యెదరు.

పేట యువరాజుగారు జపానుచేరిన దినము జపాను సేనాధిపతులలో నొకరుగ నియమింపబడిన జపాను కాన్సలేటు జెనరలుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

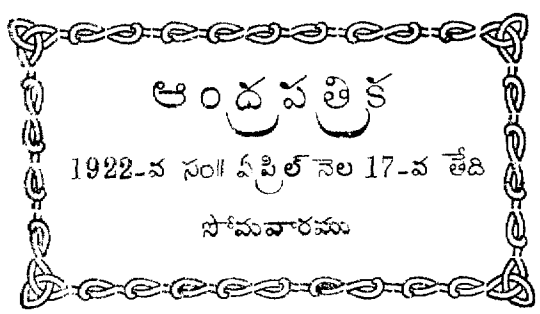
అసన్నాలునందలి లోకమోటిపు పనివాడునాడ పనులలో చేసెట్లు తెలియుచున్నది శుభవార్త తూర్పు ఇండియా రైల్వే సమ్యక్ సంపూర్ణముగ అంతమొందెనని చెప్పరచ్చును

ఇండియానుండి లండనుకు సరాసరి తేలివార్తల నంపుటకు తగు సేర్పాటులు చేయబడు నున్నవనియు తెలుసుకొనుములలో అన్ని ఏర్పాటులు ముగియవని తెలిగ్రాఫు డిపార్టుమెంటు డైరెక్టరు జనరలువారివల్ల తెలియుచున్నది.

గోవధ ఎందుకు?

ఒక జమీందారుని భక్తి.
లాహారు, ఏప్రిల్ 15:—“సి. అండ్ యం. గెయి” ప్రతీక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది “గతకదివారమునాడు లోటయ్య నారాయణం దొక నింత జరిగెను. గోవులను ఎవ్వరు కడిగవలసినది సత్కృత్యమైన జమీందారు దొకడు దివ్యుడే కనుమనకు ధర్మగ్రామింకాకాడు వెల్లెమాంసభక్షణమును మాననియెడల చంపెదనని ఆయంధమునె నెత్తెను. శివభూజీకనుమనకు తన మాజనానాసముతో రివాల్యరుతో కాలెదనని జమీందారును బెడలించుచు. ఈలోగా పోలీసులకు చెప్పిపంపెను. ఇట్లు ఇరువురకు సంభాషణ జరుగుచుండగానే ఇద్దరు పోలీసులు అనిశ్చయమున కనుకవైపునుండి ఏతెంచి జమీందారునుచేతియందలి ఆయుధమును త్రొక్కి అతని స్వాస్థ్యమునుకొనిరి అని. దెప్పుల ఒడకుండ వాతని పట్టుకొనిరి బహుశః జమీందారుని పిప్పితోనిట్లు చేసియుండవచ్చు అతిదీప్తముగ పోలీసువారి క్షాప్తి ధీమనుండున్నాడు. అతనినిదే తేనుచేయబడును.

డాక్టరు చోన్నుగారి ఉపన్యాసములు
అమెరికాదేశమునండి హిందూదేశమునకు రాజకీయ పరిస్థితులను గ్రహించుటకు వచ్చిన ముద్రసిద్ధులగు డాక్టరు ఇ. స్టాన్లీచోన్నుగారు ఆలనాబాదులో ఈ నెల 18 మొదలు 23 వ తేదీ వరకు నుపన్యసించెదరు.

త్యాగదినము

—:O::O:—

గొప్ప మహాత్ముడు గతి మానమునందు 18-వ తేది భారతమాతపాదపద్మములయొద్ద స్వస్థము నర్పణ గావించి తపము నిలిపియు జను. మహాత్మునికి కృత విధించి రేపటి కొక మాసము పూర్తియగును. ప్రతిమాసమునందును 18 వ తేది పరమపవిత్రదినము. అయ్యది భారతీయులకు త్యాగదినము. సంజాతము. ప్రాచీన దినము. ఆదిమున దానిమునకు తావులేదు. శత తాపమునకు నిమిత్తము లేదు. భారతమాతృపున మధురమున కాదినమునందే మూలస్థంధము నాట బడెను. లోకోత్తరపురుషుడగు గాంధీ మహాత్ముని శిక్షించినపుడే భారతీయులు ధన్యత గాంచిరి. అట్టి మహామహులకు కష్టము గలుగునపుడే, భారత మాతకును, మానవకోటికిని దుఃఖము తొలగెను. తక్కువల వారెందరికష్టము లగునను, మహాత్ములనుభవించెడి బాధలకు సాటిరావు. వానివిలువ, అన్యములగు వానినంగణించు. జనసు, సాక్షి, ప్రహ్లాదుడు, హరిశ్చంద్రుడు, మార్కండేయుడు మొదలగు పావనచరితులు అనుభవించిన క్షేమములే మానవకోటిని తరింపజేయుటకు తోడ్పడెను. మహాత్ముడు సంపూర్ణముగ నర్పణజేసెను. నిష్పాధితుడగు గాంధీ మహాత్ముడు, స్వేచ్ఛగ నున్నప్పటికన్నను, ఎక్కుడు ఉపద్రవకరుడగు నని, సర్వ శ్రే. డి. రీసుగారు బలుకుటలో, నిజము చెలిపిరి. మహాత్ముని నిష్పాధాంతరము, దేశములో ప్రబలింపజేయుచున్న శాంతియే ఇందుకు తార్కాణము. జాతీయవారము మిగుల శాంతముగ గడచిపోవుటయే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము. మహాత్ముడు తన ధర్మమును నెఱవేర్చెను. నిష్కామకర్మ నాచరించెను. ఫలము, వై నమునకు విడిచెను. కర్మయోగి చేయదగిన కార్యమిదియే. భగవద్గీతా రహస్య మిదియే. తనకార్యమునకు ఫల మేమగునో యని, మహాత్ముడు విచారించడు. స్వరాజ్యాశ్రమమున నుండి, బాహ్యప్రపంచమున నేమి జరుగుచున్నదో కనుగొనుటకు మహాత్ముని కిష్టము లేదు. ఆయన భారతీయుల కొసగిన అంత్యసంక్షేమము “కద్దరు” పదమునం దిమిడియున్నది. అందలి భావమును ప్రజలు బాగుగ గుర్తించి, కద్దరు మంత్రము ననుష్ఠించుటయే, వారి కర్తవ్యము.

ఆంధ్రానుగారి కొక లేఖను సబర్బనీ జయిలు నుండి వ్రాయుచు, జయిలులో నున్నవారు బాహ్య ప్రపంచ సంబంధమును పూర్తిగ వదలుకొనుటయే తమ యాశయ మనియు, కారాగృహ నిష్పంధి లు ప్రేక్షకులతో మాటలాడు సౌకర్యము లేరనియు, ఇట్టి హక్కు నిచ్చినను స్వీకరింపరాదనియు, సౌకర్యములను విస్మించుటచే కారాగృహ శిక్షణమునకు విలువ యధిక మగుననియు, తమకు కారాగృహనిష్పంధ మొనగెడి రాజకీయభావముకన్నను నులేలాభ మధికమనియు, కారాగృహనిష్పంధము త్యాగమునకు అది నిష్కరింపముగనుండవలెననియు, ఆంధ్రానుగారు తమను జయిలులో జూచుటకు తాము అపేక్షింపమనియు,

తాము విహగమువలె సుఖముగ నుండి మనియు, మహాత్ముడు చెలిపెను. ఇందునుబట్టి ఇతరులు వారిని జయిలులో దర్శించుటకు గాని, వారినుండి సందేశముల బడయుటకు గాని, మహాత్ము డంగీకరింపడు. బాహ్యప్రపంచమునుండి సంబంధమును పూర్తిగ వదలుకొనుటయే, మహాత్ముని కిష్టము. మహాత్ముడు నిరంతరయోగధ్యాననిమగ్నుడై, స్వరాజ్యాశ్రమమున కాలము గడుపదలచెను. మహాత్ముని తపోవిష్ణుకు భంగము కలిగించుట, ఎవరికిని పాటిరాదు. మహాత్ముడు స్వరాజ్యాశ్రమమున తపశ్విష్ణుతో జేసిన తపము, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడక మానదు. భగవానుని యనుగ్రహమును భారతీయులకు కలిగింపక మానదు. కర్మక్షేత్రమును వీడి, మహాత్ముడు యోగసిద్ధికి బాసెను. ఇట్టి యుత్సాహకారము మహాత్మునికి లభింపజేసిన దినము, భారతవర్షమున కంతకును పర్యవసానము గాదా? ఆదినమున భారతీయులు నిష్పాదించిన కర్తవ్య మేమి? కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులగు సి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు సూచించిన విద్యుక్తధర్మమును వేరొకచో ప్రచురించెమి.

గాంధీమహాత్ముడు తిరిగి వచ్చువరకు, ఈ దినమును త్యాగదినముగను ప్రారంభదినముగను భారతీయులు గడుపవలెనని, వర్ధింపుకొనిపివారు నిర్ణయించిరి. రేపటిదినము, ప్రథమగాంధీదినమగును. ఇది దేశమున కంతకును సంతోష దినమగుటచే, పండుగ దినములందువలె ప్రొద్దున ముగ్గులతో ఇంటిముంగిళ్ల నలంకరించియు, సాయంకాలమునందు దీపములను వెలిగించియు, సంతోషమును కనుపరుపవలెననియు, మహాత్ముని సందేశమును మనము జేయవలయు ననియు, ఆదినమునందు సంపాదించిన ధనమును జాతీయోద్యమమునకు ప్రతివారును అర్పణ జేయవలయుననియు, ఆదినమున చేసిన ఉబ్బును కారాగృహమున తపమాచరించెడి గాంధీయోగికి ముడుపు కట్టవలయు ననియు, జాతీయోద్యమమున కివసరమగు త్యాగముల గావించెడి శక్తి నొసగు వలయునని భగవంతుని ప్రార్థింపవలయు ననియు, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, మహాత్ముని తమ కొసగినందులకు భగవానుని సంస్తుతింప వలయుననియు, వారి యద్యమము త్వరలో సఫలమగుటకు వేడవలయు ననియు, రాజగోపాలాచార్యులుగారు కోరుచున్నారు. మహాత్ముని రాతిగోడలమధ్య బంధించినను, వారి యాత్మ అందరిలోను ఈరీతిని బ్రవేశించి లీనమగును. మహాత్ముని స్వరూపము త్యాగస్వరూపము. త్యాగము గావించెడి ఆందరియందును, మహాత్ముని జేజము వెల్లివిరియును. భారతవర్షము నందంతటను, మహాత్ముడు సూక్ష్మరూపమున పరివేష్టించి యుండును. మహాత్ముని గౌరవించుటకును, వారిని పూజించుటకును, వారిని ప్రత్యక్షము జేసికొనుటకును, ఇంత కన్నను ఫలప్రదమగు మార్గము వేరొండులేదు. గాంధీదినము హారతాశదినము గాదు. అనుతాప దినముగాదు. ఎల్లరును కార్యదీక్షాపరులగుటకును, ఎల్లరును రాటమును చేపట్టి కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిజేయుటకును, తాము సంపాదించిన విత్తమును జాతీయోద్యమమునకు మహాత్ముని పేరుతో సర్పించుటకును, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికిని, దేశవిముక్తికిని, మహాత్ముని నిష్పంధ విమోచనమునకును, ఈశ్వరుని ప్రార్థించుటకును, కార్యభారమును జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు తగిన శక్తిని బలమును ప్రసాదింపుమని భగవంతుని వేడుకును, గాంధీదినముపయోగపడగలగు. ప్రతిమాసమునందును, 18-వ తేదియందు హిందూజేశము త్యాగశక్తిని బలపరుచుకొనుచుండును. ధార్మికజీవనమునకు ఆ

దినమునందు ప్రోద్బలము గలుగుచుండును. గాంధీ సందేశము ననుష్ఠించుటకు, ఉత్సాహాశితయము ప్రబలుచుండును. ఈ రీతిని కారాగృహములోపలను, కారాగృహము వెలుపలను గాంధీ ప్రభావము పరివ్యాప్త మగును స్వరాజ్యసిద్ధికి ఆటాకము లెల్లయు తొలగిపోవును. గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమునకు పంపినదినము, భారతవర్ష చారిత్రమునందు నూతన యుగారంభనూచక మగును. గాంధీ శకము దేశమునకు శుభము చేకూర్చగలదు. మహాత్ముని పవిత్రస్వభావమున కనుగుణముగ భారతీయులు రేపటిదినమున త్యాగదీక్ష నవలంబించి, చరితార్థ లయ్యెనరు గాక!

సంస్కరణములు :

గా. టి. యన్. శర్మగారి హితము

ఇండియా ప్రభుత్వసభలు, సంస్కరణముల గూర్చి బలీకెడి వాక్యములు, ప్రభుత్వదృక్పథముతో బాగుగ సూచించును. వానినిబట్టి సంస్కరణముల యుపయోగమును ఎక్కుడు బాగుగ గుర్తెలుంగుటకు వీలగును. ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు గా. టి. యన్. శర్మగారు, చెన్నపురి యందు కాస్తాపాలిటనుక్లబ్బులో వారికారవార్షికు జరిగిన విను సందర్భమున, తమ యుద్దేశములను స్పష్టముగ వెల్లడించిరి దేశమునందు ఆర్థిక దుస్థితి ప్రబలియుండుటచే, ప్రభుత్వమువా రేమియు జేయలేకపోయి రనియు, సంస్కరణముల విలువను ప్రజలందుచే గ్రహింపజాలకపోయి రనియు, శర్మగారు నుడివిరి. ప్రభుత్వమునకు వెలుపల నుండిన పుటికన్న, లోపలికి బోయినపిమ్మట వారు ఎక్కుడు సంగతులను గ్రహించిరట. ప్రభుత్వదృక్పథమును సామ్రాజ్యశాసనసభవారు బాగుగ గ్రహింప నందులకు, వారు చింతించిరి. మిలిటరీఖర్చుక్రింద కోట్లకొలది ద్రవ్యమును ప్రభుత్వము వారు వెచ్చించుచున్నారు. దీనిని తగ్గింపవలయునని, శాసనసభ్యులు గోరుచున్నారు. దేశమునందు అశాంతి తగ్గియుండినచో, ప్రభుత్వమువారు నైనికవ్యయమును తగ్గించుటకు వీలయ్యెడిదని, శర్మగారు చెలిపిరి. ఏదేశమున దయినను, ప్రజలలో జెరిగిన అశాంతి నడచుటకు నైన్యవ్యయము గావింపరు. నైన్యవ్యయము, పరుల దండయాత్ర నాటక పరచుటకు గావింపబడును. ప్రస్తుత సందర్భమునందు, దౌర్జన్యరహిత మగు నుద్యమము అవలంబింపబడుచున్నది. ఉద్యమప్రచారకులు, పరులకు హింస గలిగింపకుండ, తామే హింసలన్నిటి ననుభవించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో నైన్యవ్యయమును తగ్గించుట కభ్యంతరమేముండును? కలవరపూరితములగు పాశ్చాత్యదేశములందు నైన్యవ్యయము తగ్గించుచు, ఇంకను తగ్గించుటకు ప్రయత్నముల సలుపుచుండ సంగ్రామభయ మేమూలను లేని హిందూదేశమునందు నైన్యవ్యయము వల తగ్గకుండవలెను? నైన్యవ్యయము తగ్గకుండుటకు అశాంతియే కారణమగుచో, ఆ కారణమును తొలగించెడి శక్తి ప్రభుత్వమువారికి గలదు. అశాంతి కారణములను నివారించి, ప్రజేచ్ఛను నెఱవేర్చుచో, అశాంతి మటుమాయ మగును. అందుచే, ప్రస్తుత నైన్యవ్యయాధిక్యమున కేవిధమున జూచినను, ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులగుచున్నారు. శర్మగారికి ఇంతటి వ్యయ మవసర మని తోచుట కేమికారణము లున్నను, ప్రజలకు సరియగు కారణము లేమియు గనుపించుట లేదు. సక్రమాభివృద్ధిని గోరెడివా రెల్లరును, తమకు న్యాయమని దోచినసంగతులను దేశమునకు జెప్పుటకు ప్రచారము జేయవలయునని, శర్మగారు

పలుకుచున్నారు. ప్రభుత్వపక్షపు ప్రచారము, శర్మ గారి యుద్దేశమునం దుండవచ్చును. తాము సత్యమని నమ్మిన సంగతులను బోధించిన నిరాకరణావలంబుల ప్రచారము అడగవలెనని కోరుచున్నామని, తెలిసిన సంగతియే. సక్రమాభివృద్ధిగోరెపివా రయినను తాము నమ్మినదానిని వెల్లడిచి ప్రచారము సలిపిన, అటుకము గలుగకూడదనా? మాలవ్యాగారింతవరకును రిడింగు ప్రభుత్వగారితో పలుమార్లు కలసి సంతప్రతిచియుండిరి. వేల్పు యవరాజుగారు గూడ, హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకై వారు సలిపిన కృషిని కొనియాడి యుండిరి. అట్టి మాలవ్యాగారికి సముతము, లాహోరునందు నిషేధపు ట్టుత్తరువును జల్లామేజిస్ట్రేట్ గారు పంపియుండిరి. సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు డిల్లీలో కిలాఫాత్ సమస్యనుగూర్చి విచారించుటకు జరుపదలచిన సభను సముతము, అధికారులు నిలిపివైచిరి. అట్టి తరి, ఏవక్షము వారయినను స్వతంత్ర ప్రచారము సలుపుటకు అవకాశ మేమిగలదు? అనధికారిగ నున్నపుడు, వారికి ఓరిమి లేకయున్నను, ప్రభుత్వమున జేరినవిమర్శ నెమ్మదిగ నభివృద్ధిగాంచుట దేశమున కవసరమని, శర్మగారు గ్రహించినట్లులు పలికిరి. ఇందుకు వారినవలసిన పనిలేదు. అధికారవర్గ పరిస్థితులవలననే, ఎట్టి యుద్ధాసక్తులనులయినను మార్పు జెందును. ఆవిషయమటుండ, ప్రభుత్వము వారు క్రొత్తపన్నుల విధింపక వీలులేకబోయె నని, శర్మగారు వాక్రుచ్చిరి. సత్వరాభివృద్ధిగలుగవలెననినచో, ఎక్కువ ధన మనసరమనియు, ఎక్కువ డబ్బు చేకూరుటకు ఎక్కువ పన్ను లవసరమనియు, శర్మగారు ఖండితముగ జెప్పిరి. ధీయని మాటలజెప్పి ప్రయోజనము లేదనిరి. శాసనసభ్యులును, మంత్రులును, కార్యనిర్వాహక సభ్యులును, ఓటర్లకు నిజము చెప్పినగాని ప్రయోజనముండ దనిరి. దేశమునకు ధనము పుష్కలముగ లభింపనిచో, ఏమి జేయుటకును వీలులేదనియు, సంస్కరణములు ప్రయోజనరహితములగుననియు, ఓటర్లకు వీరు స్పష్టపరుపవలయు నని, శర్మగారు గోరిరి. నిజము చెప్పటకు జంకవలదనిరి. ఈ విషయమై మితవాదము బనికిరాదనిరి. తమ నిశ్చితాభిప్రాయముల కొరకు బహిరంగముగ పోరాడుటకు శక్తి లేక నాయకులు పిరికితనమును జూపి వెనుకముందాడుటచే, దేశమునకు మితిలేని హానిగలిగెననియు, స్వపరిపాల నార్హతను సంపాదించుటకు, ఇట్టి దౌర్బల్యమును విస్మరింపవలెననియు, శర్మగారు గావించిన హితమును, సంస్కరణములకు పట్టుగొమ్మలుగ నున్నవారు అనుసరించుట భావ్యము. వీరు ప్రజలకు లేని పోని మేల్లెనుగూర్చి ఆశ పెట్టుటకన్న, దేశమునకు డబ్బు లేదనియు, క్రొత్తపన్నులవలనగాని డబ్బు లభింపదనియు, పన్నులను విధింపకున్నచో సంస్కరణములను కొనసాగించుట దుర్లభ మనియు, బహిరంగముగ దెలిపినచో ఎక్కువ మేలుచేసినవా రగుదురు. శర్మగారు సంస్కరణముల తహస్యమును బయల్పరచి, నిజమును తెలిపినందులకు, వారి నభినందించెదము. మిలిటరీఖర్చు, మొదలగు మితిమీరిన ఖర్చులను తగ్గింప వీలు లేనపుడు, పన్నులను విధించుటయే ధన సంపాదనమునకు ప్రభుత్వమునకు శరణ్యమగును. ఎవరేమి జెప్పినను, హిందూదేశము క్రొత్తపరువులను మోయజాల దనుట నిర్కవము. ఇప్పటికే పన్నులభారమును మోయ జాలక కృశించుచున్న హిందూదేశము, నింకను విశేషపు పన్నులను భరింపగలుగుట దుర్లభము. ప్రజేచ్ఛననుసరించి, ఆయవ్యయము నిర్ణయ మగుటకు, స్వరాజ్యసిద్ధి ఎంతవ్వరలో చేకూరిన, సంత శ్రేయస్కరము. సంస్కరణముల యుపయోగమును గూర్చి ఇంకను వ్యామోహము గలవారికి, సంది

యము లింతటితో దీరగలవు. స్వరాజ్యసిద్ధికై ఎల్లరును చేతుల గలపి, కలసి పాటుబడుటకు తరుణ మాసన్న మయినది. తక్షణజేయుట కది సమయము గాదు.

హిందూదేశస్థానము : శాస్త్రిగారికి సలహా

శా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికి సెంటునిహానుసింగు గారు చక్కనిహిత మొసగిరి. హిందూదేశ మొక్క మించుచున్న నిజస్థానమును, మాంటాగూ గారికి వ్రాసిన లేఖలో కర్జనుప్రభువు వెల్లడించెను. ఇండియా ప్రభుత్వము, బ్రిటీషు గవర్నమెంటుకు లోబడిన యొకభాగ మనియు, అట్టి భాగము తన స్వతంత్రాభిప్రాయమును ప్రకటించుటకు వీలులేదనియు, కర్జనుప్రభువు సూచించి యుండుటచే, హిందూదేశమునకు ఉన్నతస్థానము లభించె నని పలికెడివారు తమ యభిప్రాయములను మార్పు కొనవలసి యుండుట బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు లోబడిన యొక భాగం ఇండియా ప్రభుత్వ ముండు సంతవరకు, వెలుపలి వ్యవహారములలో హిందూదేశము అధినివేశ రాజ్యస్థానము నాక్రమింపజాలదని, నిహాలు సింగుగారు స్పష్టపరుచుచున్నారు. ఇట్టి స్థానము కృత్రిమ మనియు, నష్టదాయకమనియు వారి యుద్దేశము. అంతరంగిక వ్యవహారములలో అస్వాధీనరాలుగ నున్న హిందూదేశమునకు వెలుపల స్వతంత్ర ముండ జాలదు. అందుచే ముందుగ నిట స్వాతంత్ర్యమును సుపాదించవలయునని నిహాలుసింగుగారు హిత మొసగుచున్నారు. ఇటుస్వాతంత్ర్యము లభించినచో, వెలుపల పలుకుబడి దానియంతట యదియే లభించును. అంతవరకును, నానారాష్ట్ర సంఘసభ్యత్వముగాని వాషింగుటను జనోవాసమావేశము లందు గల సభ్యత్వముగాని హిందూదేశ శరవమును కాపాడజాలదు. ప్రపంచములో నేదేశమునందును భారతీయుడు తలయెత్తుకుని దిరుగజాలదని, నిహాలుసింగుగారు అనుభవపూర్వముగ చెల్పుచున్నారు. కారణమేమి? అంతరంగిక స్వపరిపాలనము లేకుండుటయే. అందుచే, శాస్త్రిగారును మరికొందరును హిందూదేశమునకు శారవస్థానము నిష్ఠింపవలయునని, విదేశములలో నెంత బనిచేసినను ప్రయోజన ముండదని, నిహాలుసింగుగారు హిత మొసగుచున్నారు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు ప్రధాన కృషి హిందూదేశమునందే ముందుగ జరుగవలయును. హిందూదేశమున కిప్పుడగల కృత్రిమ స్థానము తొలగిపోవుటకు, హిందూదేశమునకు నిజస్వాతంత్ర్యము లభించుటయే మార్గమని, నిహాలుసింగు గారు విదేశములలో గడించిన యనుభవముబట్టి చెల్లుప గలుగుచున్నారు. ఈసత్యమును భారతదేశము ఇదివరకే గ్రహించినది. దానిని విడువక పాటుబడుట, భారతీయుల ధర్మము.

నసంతదేవిగారి అభ్యుత్థికోపన్యాసము

బెంగాలురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షత వహించుచు, నిరాకరణావలంబులు రాజకయపు హక్కులమాత్రమే గోరుటలేదనియు, జాతీయపునర్నిర్మాణమును కావించసమకర్తరినియు, స్వాతంత్ర్యము తమ జన్మస్వాతంత్ర్య మనియు, తప్పుజేయుటకు గూడ తమకు స్వేచ్ఛయుండవలెననియు, కాటపు యుపయోగమును విస్తరింపజేయవలయు ననియు, ప్రజాసామాన్యమున ప్రబోధము కలిగింపవలెననియు, దాసుగారి సత్తితిలకము హెచ్చరించెను. కాని, శాసనసభలో సయితము బ్రవేశించి ప్రతిష్ఠంబవలను జరుపవలెనను సూచనను ఆమె ఈతిరుణమున గావించుట, ఎంతమాత్రము ప్రయోజనకరము గాదు. ఇట్టి చర్యవలన జాతీయ పునర్నిర్మా

ణమున కడ్డు గలుగుటయు, కాలము వృధ యగుటయు దప్ప వేరు లాభము గలుగజాలదు. భారతీయులు తమపై తా మాధారపడి, కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమును శ్రద్ధ వహించి, నిండు విశ్వాసముతో నెలవేర్చుచో, వారి మనోరథము త్వరలో యీదేరక తప్పదు.

విదేశ వార్తలు

జెనోవా సమావేశము

రష్యా భావినితి

ఏప్రిలు 12:—జెనోవా సమావేశమునకు పూర్వము లండనునందు సమావేశమైన మిత్రమండలి అధికావృత్తుల సంఘము వారు రష్యావిషయమై ఈక్రిందివిధముగ నిర్ణయించిరి:—రష్యా యందు అశులను నీ శాసనము విదేశములకు ధనరూపముగా కొంత మొత్తమును రష్యా ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించి అందులకు గాను వడ్డీల బుణుచ్చులములను అప్పు చేసి వారి కీయవలెను. ఈ వ్యవహారములను పరిశీలింపటకుగాను రష్యాను బహుశంభావము చేర నొక సంఘమును ఏర్పాటుజేయవలెను. ఈ బుణుచ్చులముల బాకీని 1927 నాఁది నవంబరు 1 వ తేదీకి తీర్చివేయవలెను.

రష్యాను న్యాయశాఖ, ప్రభుత్వ శాస్త్రనిర్వాహక శాఖ లోగలసియండక వేరుగానుండవలెను. విదేశీయులు, రష్యాకుజనుటకును, రష్యానుండి జనుటకును ఇతరదేశములంత విదేశీయులకెట్టి నియమముగలతో అట్టి నియమములే యుండవలెను. బలశంతుముగా బుణుచ్చులను విధించుట యుండరాదు. తపాలా, తంతి వార్తలవై నిరోధ ముండరాదు. వర్తకస్వాతంత్ర్య ముండవలెను. విదేశీయులవై పేనులకితడినిధింపటకు ముందుగానట్టి దోషికి సంబంధించిన ప్రభుత్వయొక్క రాయబారినిండి అనుష్ఠాపము కొనవలెను.

ఏప్రిలు 13:—మిత్రమండలి ప్రతినిధులు, రష్యా విషయమై మిత్రమండలి అధిక సంఘమువారు గావించిన నిబంధనలను గురించి చర్చించుటకు రష్యా ప్రతినిధులను గలసిగిరి. లాయడు జార్జి గారధ్యక్షత వహించెను. రష్యాలో అధిక సంఖ్యముల నెల కొల్లుటకు మిత్రమండలి వారు దెలిపిన మరతుల కంతవరకంగి కంరించదలో వెలుపకతనని రష్యాను ప్రతినిధులను గోరిరి.

లాయడు జార్జి గారి ఆంత్ర్య సందేశము

ఏప్రిలు 13:—మిత్రమండలివారి మరతులవై రష్యాను ప్రతినిధులు దెలిపిన అభ్యంతరములకు మిత్రమండలిగాని ఏకగ్రీవముగ సమాధానము జెప్పినదియు, 15 తేది ఉదయము 11 గంటలలో పల రష్యాను ప్రతినిధులు అనుకూలముగ ప్రత్యుత్తర మియ్యని యెడల రష్యా వ్యవహారములు సంబంధించినంతవరకు జెనోవా సమావేశము ముగింపబడునని లాయడు జార్జి గారు తెలిపినట్లు లను పొందునుండి ఒక తల్లివార్తవలన దెలియుచున్నది. ఈ వార్త ఇంకను రూఢిపరుపబడలేదు. ఏది యెట్లున్నను రష్యాను ప్రతినిధులు చాల అభ్యంతరముల గల్పించుచున్నారు.

రష్యాను అటంకములు

ఏప్రిలు, 15:—మిత్రమండలి అధికవరతులను చర్చించుటకుగాను గత దినము మిత్రమండలి ప్రతినిధులను రష్యాను ప్రతినిధులను లాయడుజార్జి గారి బసయందు సమావేశమైరి. 9 గంటలకాలము చర్చించిరి. రష్యా ప్రతినిధులు తమ వెంట అధిక శాస్త్రజ్ఞుల క్రిమిగొనిరావేను, వీరు మిత్రమండలి మెజారింగు డముకు చాల సవరణలను, అభ్యంతరములను వెల్లడుచుడిరి. వీనివై రష్యాను ప్రతినిధులు చాలతీవ్రముగ పోరాడెదర.

సంచలనము

గతదినమున లాయడు జార్జి గారు మిత్రమండలి ప్రతినిధులను విందుగకు లిలచిరి. రష్యాను ప్రతినిధులగుడ నిండుమాహోనింపబడుటచే పరానుమంత్రియగు బార్లో గారు తనకొట్టు పనిగలదని నడివి తెడలిపోయి ఒకగంటవేపు గడచిన తర్వాత చచ్చిరి. ఇంకొకరి కొంత సంచలనము ప్రబలెను. మిత్రమండలి మరతులను రష్యాను అధిక శాస్త్రజ్ఞులు చర్చించుచుండిరి. వీరు తమయభిప్రాయముల నీక్షిమున లాయడుజార్జి గారి జనమును తెలిపెదరు. ఈసమావేశమువారు రష్యాను సమస్యను పరిష్కరింతురు.

విద్యుత్తు పరిస్థితులు

బడంబడికను రద్దుపరచవలెను

విద్యుత్తుగారి పట్టుటల

ఏప్రిల్ 14:— విద్యుత్తు ప్రభాస్వామ్య పట్టాలములకు వాడుకుండు ఒకన్నయగారిని దబ్బినునందు కలసి కొని ప్రక్షింపగా వారిట్లు నడిపిరి:— డివెలరాపత్తుము వారికిని ప్రభాస్వామ్య పట్టాలములకును సంబంధము లేదు. వివిధకక్షల వాడుకుండు మా వేళ మే సమాధాన మొనర్చుకొని నయెడల నట్టి సమాధానమునకు మే మంగీకరింపము మా కక్షమువారు ప్రభాస్వామ్యముకొరకు ప్రాణము లర్పింప సిద్ధముగ నున్నారేగాని ప్రభాస్వామ్యమును తొలగించి మరియొక ప్రభుత్వమును స్థాపించుట కంగీకరింపదు. అయితలను దంతికిలవాములను తప్పించుటకు ఒక్కమాత్రమే గలదు. సుధియొడంబడికను రద్దుపరచుటయే యట్టిమార్గము. ఇందు వలన ఇంగ్లండుతో యుద్ధముసంభవించుట తగ్గవును. ఇప్పుడో, యుద్ధాకప్పుడో ఈ యుద్ధము సంభవింపక తప్పదు. ఇకముందు నాల్గైదు వత్సరముల తరువాత కన్న విద్యుత్తున కిప్పు డెక్కువ నడుపా యములు లెవు.

బడంబడిక పత్తుమువారికి హెచ్చరిక

ఏప్రిల్ 13:— ర బోవు అదివారమునాడు స్థిగ్గోనందు గ్రామితుగా రుద్రవ్యసింహబోవు సభయం దల్లము జరిగినయెడల సభను ఏర్పాటుజేసిన తాత్కాలిక ప్రభుత్వ ఎన్నికల సంఘమువారు బాధ్యత వహింపవలసియుండునని స్థిగ్గోనందలి ప్రభాస్వామ్య ప్రాస్వామ్యముల హెచ్చరికను ప్రకటించెను.

న్యాయస్థానముల వశపరచుకొనుట

ఏప్రిల్ 1 :— కిరాత్తి దబ్బినునందు నాల్గు న్యాయస్థానములను ప్రభాస్వామ్యపత్తుమువారు ఆకస్మికముగా వచ్చి కళపరచుకొని. వీరు యూనిఫారమునందు లేరు ఈ న్యాయస్థానములను వారు బలపరుచుచున్నారట. దీని వారు తమ ప్రధానకార్యాలయములకు నుపయోగించుకొనెద రని యెంచుచున్నారు. దగ్గరనున్న కొన్ని ఫ్యాక్టరీలనుండి వీరహారముల బెప్పించుకొనుచుండిరి. వీని నాక్రమించుకొనుటవలన నిక సంగ్రామమునకు దిగిరినది దలపరాదని ప్రభాస్వామ్యవారు నాయకుడగు ఒకన్నయగారు వెలిపిరి.

జెనరలు సెనునావు

ఏప్రిల్ 14:— నైజేరియాలోని చీటానగరమునకొక నంబెసికి సంబంధించిన 475000 డాలర్లవిలువగల సామానులను దోచుకొనె ననునేనము క్రింద జెనరలు సెనునావుగారి రిజీస్టరు న్యాయాధ్వనం దరచ్చి జేయుబడెనని తెలుపబడెను. వీరికి ప్రభుత్వమున బానిసించినవారు తమ బామినును రద్దుపరచుకొనుటచే వీరు జెయితున కంపపడిరి. నైజేరియా యందు సెనునావుగారి, పాలనకు గురించి అచ్చటి ఆమెరికన్ కమాండరు జెనరలు గ్రీవును మరొకందరును సెనెటుకమిట్టి వారియెదుట నొసగిన సాక్ష్యము వలన వారు బామినును రద్దుజేసికొనినని తెలుపబడెను.

ప్రతిష్టంభనము

ఏప్రిల్ 15:— మిత్రమండలి మరతులపై లాయరుబారి గారి నాయకత్వం దీదినమునరచ్చి తిరిగి సాగింపబడెను. రవ్యునుప్రతి నిధులగు చిదినుగాడును, క్రాసినుగారు రివ్యాయొక్క పరిస్థితులకు మనసుకరగునటల వల్లించిరి. కాని మిత్రమండలి తమ మగతుం నించుకేసియు సడలింప నిచ్చుకొనలేదు. రవ్యులేకండగ నే జెనోవా సమావేశమును సాగించెదమని మిత్రమండలివారనుచు గారు. రవ్యునుప్రభుత్వమువారిని ఇదివరకు ప్రభుత్వముల వారి ఋణభారమును వహింపవలసినదని గోరినయెడల రవ్యునుప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకము. పోడి రవ్యుగలగు జేసిన నష్టములను రద్దుజేయుండలి పరిహారము నీయవలసియుండునని రవ్యునుప్రభుత్వము దలపిరి.

ప్రాన్న - ఆయుధనియమము

జెనోవాసమావేశమునందు ఆయుధనియమపు సంభలాభినయెడల పరాక్రమప్రతినిధులందు పాల్గొనరాదని పరాక్రమనిధులనునందరికంభాగ్యులచే వీర్గానింపబడలేదని ప్రాన్ననందు ప్రకటించబడెను. అట్టిది సంభవించినయెడల నావికమును నానారాష్ట్రసమితివారియెదుటకు పంపకలె ననియు. అట్లుగానియెడల పరాక్రమప్రతినిధు లాచర్యయందు పాల్గొనరనియు పరాక్రమప్రతినిధులు సమావేశమున దెలిపెదరు:

క రెస్సి సమస్య

ఏప్రిల్ 18:— ప్రపంచ మంతటను కర్మలో బంగారు నాణెముల నమలులోనికి వెచ్చి మారకము నిలుకడగ నుండు నట్లు చేయుట కేమి ప్రయం దలి ఆర్థిక కాత్త్రాల్లు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇందుకు నెట్లుబాధ్యంతుల సంఘమును ఇంటర్నేషనలు కన్వెన్షనును చాలవంతు బొడ్డుడగలవు. ధరలు మాటిమాటికిని మారకుండ జేయుటకుగాను బంగారునే యెక్కువ ప్రచారముగానికి దెచ్చుట కివి ప్రయత్నింపవలెను. నాణెముల మారకపువిలువను నిర్ణయించుకొను నధికారము ఆయా ప్రభుత్వములకే వదిలివేయవలెను. ఆర్థిక లాభముల కొరకు కొన్ని ప్రభుత్వము లవలంబించుచు ఎగుమతి దిగుమతుల పన్నులను తొలగింపవలె నని కాత్త్రాల్లు దెలుపుచున్నాడు.

రోస్టామ్ ప్రభువు

ఏప్రిల్ 15:— రోస్టామ్ ప్రభువునకు ప్రీవీకాన్సిలరు పద వీయబడెను.

పార్ల మెంటునందు సభ్యులు

ఏప్రిల్ 12:— కామస్య సభకు లింకల్స్ మైకవారీచే మార్గరెటు విల్కీంగునుమగతి మృతు లగు తనభర్తస్థానమున సభ్యురాలుగ నెమ్మకొనబడెను. స్త్రీల పోలీసుదళము నుంచ వలె ననియు రద్దుజేయగూడ దనియు నీమె కామస్యసభయందు చాలపట్టుదలతో పోరాడెనుగాని విఫలురాలాయెను. కామస్య సభయందు వోటులను లెక్కించు నధికారమున నియమింపబడుటకు స్త్రీలలో నీమెయే ప్రథమురాలె.

ఇంగ్లండునందు ఇంజనీయులకు సమ్మెదారులకు యజమానులకును సమాధానము కుదురలేదు.

నక. రాన్ స్మిత్తుగారు విమానముపై విసోదార్థము సంకార మొనర్చుటకు బయలుదేరిరి. విమానముపై జనన అగ్గగంటలో యగ్గము చెడిపోవుటచే విమానము క్రిందపడి భగ్నమాయెను. స్మిత్తుగారు వెంటనే మృతులైరి.

భార్యకు హత్యగావించె నను నేరముక్రింద మేజరు ఆరము ప్రొంగుగారికి మరణశిక్ష విధింపబడెను.

టర్కీ సంధిషరతులు

బాంబాయి పౌరుల ఆక్షేపణ

బాంబాయిలో 15వ తేది సాయంకాల మొక బహిరంగ సభ జరిగెను యన్. ఆర్. బొమ్మొజగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహించిరి. మహమ్మదీయ వాతీయగౌరవమును కాపాడిన ముస్తఫాజూలు పాషాగారిని ఇతర తురుష్క వీరులను అభివందించుచు వారి అభియములపట్ల సంతూర్ణ సానుభూతి ప్రకటించుచు ఒకతీర్మానము గావించబడెను. మార్కడ్యూకు పిట్టలగారి తీర్మాన ముపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పెను:— టిట నుప్రాన్న విదేశీరాగమగ్రతులు సూచించిన సలహాలను టర్కీ వారంగీకరించుట కంత మాత్రము వీలు లేదు. టర్కీ సంధి షరతులను భగ్యసమ్మత మగు విధమున సవరించుటకై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు ప్రయత్నించిరి. కాని అందువల్ల ఎట్టిలాభము కలుగలేదు. ఈనూతనలు యూరేకము నందలి మహమ్మదీయులకును ఇతరులకును మిగుల అసంతృప్తి కరముగ నున్నవి. కాంతియుతమగు ఆంగ్లేజనమును ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటించుచు దేశీయనాయకులందరనునిర్బంధించుట విచార కరమగు విషయము.

నోటీసు.

బందరు సబుకోర్టువారి వుత్తరువు ప్రకారం లేటు మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు కుమారుడు సూర్యనారాయణరావుగారి తాలూకు వుయ్యూరులో వుండే మాగాణిభూముల అమరకం 1332 ఫసలీకి యేకుసాలుకు యీ నెల 23వ తారీఖున వుయ్యూరులో వేలం వెయ్యబడునని యిందు మూలముగా తెలియచెయ్యవలెను.

(36) కస్తూరి కృష్ణానందం, బందరు, 12-4-22. రిశీవరు.

మదరాసులో బాంబు పేలుట

మరికొన్ని చావులు

ఇదివరలో నేల టపాక్కాయలు ప్రేలుట విషయమును దెల్పిన పిదప గాయములు దగిన వారలలో మరయొకడు శుక్రవారము చనిపోయెను. మరియొకడు ప్రదవస్థితిలోనున్నాడు. ఇట్టి ప్రేలుడే 18యొకటి బార్లబవునులో మోఫస్ ఖాను తోటలో గురువారం రాత్రి జరిగెను. అప్పుడు ఒక బాంబు ప్రేలుట వలన ఆ చే యు ను నా మృతీ య బా లు ని ముఖమును ఒగ్గను కాలె ను. వాడు వెంటనే తప్పించుకొని పోవోయెను. బాంబు తేలియును దొరక లేదు. అయితే అపిల్లవాడు శుక్రవారం సాయంత్రం వేపేరిలో పట్టుబడెను. గాయము లెక్కువకు నుంటచే వాడు తనపత్రికి పంపబడెను. ఇంకను కొన్ని యిట్టి కేసులు పోలీసువారికి రిపోర్టుజేయబడి యున్నవి. ఈ బాంబులు చేయుటలో నుద్దేశమిగును ఇయల్చుదలేదు. బ్రాడ్వేలో గురువారమునాడొకడు అల్లరివాడు దీనివొకదానిని బ్రాంకెండ్ పెట్టగా పెద్దచాత్ర మోగిటా లో ని వారందఱును భయకంఠితులైరి. అపని చేసినవాడు చిక్కలేదు. అట్టి అల్లరులు జరుగుతుండ గురు శుక్రవారములు పోలీసు అఫీసులు పట్నంలో తిరుగుచుండిరి. పోలీసు లైసెన్సు లేకపోవుటచే యీ నేల టపాకులను జేపేరి పిదప సంగతి తెలిసినది. శుక్రవారం నుచూపుదీయల పండుగ ఆరంభమే హోనుబిడ్డి వద్ద దుగ్గాదేవి తుల్యనము. అప్పుడు మోఫస్ ఖానుతోట పాట్ల ఒకటియు, మాటురోడు పార్టీ ఒకటియు రెండును స్పర్త తోనుండి రా డీ, లుండుట చే అల్లరులు జరుగుమొడెడిది. అట్లే శుక్రవారం రాత్రి దుర్గ డిహోగి:పులో బాంబు ప్రేలెను ఆపేర్చివాడెవరో చిక్కలేదు. ఈ కేసులన్నియు జి వాకెబహదూర్ భవానందంపేర్కె గారు విచారణ జేయుచున్నారట. నేండ్డు రెవగో పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

గౌ. బి. యన్. శర్మగారు

రాజ్యపరినిధి కాన్వెన్షన్లలో సంతకంభవ్య లగు గౌరవ నీయులు బి. యన్. శర్మగారు, శనివారమునాడు మద్రాసు జెనరలు పోస్టాఫీసును సందర్శించిరి వారివెంట డెప్యూటీ పోస్టు మాస్టరు జెనరలగు రావుబహదూరు కే. పి. సేనుగాడును, రావుబహదూరు సి. శ్రీనివాస రావుగారును, వెల్లి. పోస్టాఫీసు వర్గ ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమాస్టరు జి. యి డబ్లియు, క్వెగ్ గారును వారి అసిస్టెంటు యన్. యస్. వరదాచార్యగారును యెదుర్కొని సత్కరించిరి. గౌరవనీయ సభ్యునికి అన్ని శ్లక్షనులును మాపింపబడెను. పోస్టుసంఘసభ్యు లితలో నొక స్వాగతపత్ర పురిప్పంపగా దారికి తగినటుల శర్మగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. అంతట వారు తెలిగ్రాపుదేడియో ఆఫీసులను జూచి యింటికి వెంటారులో వెల్లిరి.

ఒకవిందు

సాయంత్రము మద్రాసు సర్కిల్ పోస్టు తెలిగ్రాపు ఆఫీసురులు గౌరవనీయులు రావుబహదూరు శర్మగారికి విందుజేసిరి. విందు పోస్టుమాస్టరు జెనరలు ఆఫీసు ప్రక్కనున్న కాంపౌండులో జనుప్రదముగ జరిగెను. శర్మగారు తచ్చు నప్పటికి సంచేత వాయిద్యములతో సత్కరింప బడిరి. ఆ విందు స్థానమున రావుబహదూరు కే. పి. నేజ్, సి. శ్రీనివాసరావు మున్నగువారలువచ్చిరి. తచ్చిన వారందఱును గౌరవనీయులగు అతిథిగారికి దెలుపబడిరి. అంతట ఆటలు కొన్ని యూడబడెను. సర్వభక్షుడు సీతారాజ్ వచి, మేకులను తేల్లెను, పాములను నమిలి అందర ప్రశంసకు పాత్రమయ్యెను.

అన్నియు నైసపిదప గౌరవనీయులు శర్మగారు యివి యన్నియు యేర్పాటు జేసినవారికి తనకృతజ్ఞుడు దెల్పిరి. అంతటవారికి పుష్పగుచ్ఛ మొసంగబడెను. పిదప మార్గ భ్యమును వెలరేగవారు అచటినుండి వెడలిపోయిరి.

బ్రిటిషు గయానా రాయబారము

బ్రిటిషు గయానా నుండి యీ క్రింది తంతివార్త అపోసియేతెడు ప్రెసువారికి పంపబడెను.

రాయబారభ సభ్యులు 8 వారములు యీ ప్రదేశములందు పర్యటన మొనర్చి 7 వ తేదిన డిమెరనుండి న్యాయాధ్యక్షులకు ప్రయాణమైరి. బ్రిటిషు గయానా యందు దలి భారతీయులు తమ కష్టనివృత్తులను లను రాయబార సభ్యులకు తెలియపరచిరి. గ కర్నూరు గారు భారతీయ సంఘములు వీ కి నింతోసగి గౌరవించిరి. రాయబారసభ్యులు 17 వ తేది న్యాయాధ్యక్షులనుండి లండనుకు ప్రయాణ మయ్యెదరు.

భారతదేశ యర్హతాసాను

కర్ణాటక ప్రభుత్వ తీర్మానము

శాస్త్రీగారి కొరకమాట

(నో నిహత్ సింగు)

కర్ణాటక ప్రభుత్వ భారతదేశమును బ్రతినిధి ప్రభుత్వము క్రిందనుండు నొక కాఖగ జూరుటకు ప్రయత్నించెను. మాంటాగూగారు ఆయన నణచివేయ ప్రయత్నించినందులకై పదవ్రత బొందెను. ఈ సంగతిలు జరిగి కొంతకాలమైనది. కావున మన మిప్పుడు భారతదేశము, సామ్రాజ్యములలో, లేక కొంద రనుటల కాచునువెల్లలో యెట్టి స్థానము నలంకరించుచున్నదో తెల్పుడిగ విచారించవచ్చును. ఈ విచారణము యిప్పుడు ముఖ్యముగ నవసరము. ఏలననగా, గౌరవనీయులగు వి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రీగారు సామ్రాజ్యసంక్షేమము వైదివెడలెనున్నారు.

మన మిప్పుడు ప్రత్యుత్తర మియవలసిన ప్రశ్న ముఖ్యమైన దొకటిగలదు. కర్ణాటక ప్రభుత్వ దిన సమాచారమునై నట్టి కుత్సిత్వాఖ్యముల ఒప్పునపుడు మంత్రివర్గమునకు దప్ప మిగిలిన ప్రపంచమున కిది తెలియవచ్చినదా యని తలంచి యూరక వదరుచుండెనా లేక యీ విషయమునకు ఆధారము లేదై న గలవా?

కర్ణాటక ప్రభుత్వ భారతరాజప్రతినిధిగ నున్నపుడు మాటాడి ప్రకటించివచ్చును నునకు ఆ ప్రయత్నముల జేసెను. ఆయాప్రయత్నముల మనకు నాటియుండ, భారతదేశము విషయమై ఆయన యభిప్రాయములకు మనము స్వాభావికముగ వ్యతిరేకముగ నుండుము. ఈ ప్రత్యేకవిషయములలో, ఆయన యెట్టి పాడుపుముటల మనకాతియభావములకు భంగము గల్గించినవి. ఆ కారణముచే ఆయన పలుకులను మనము మరింత యేవగించెదము.

అయితే కర్ణాటక ప్రభుత్వ భారతదేశ స్థానమును సరిగవర్ణించెనా లేదా యను విషయము తెలపనియున్నది.

కర్ణాటక ప్రభుత్వ భారతదేశస్థానమును గూర్చి సరిగనే న్యాయప్రకారము వర్ణించె నని తలంచువారలలో నే నొకడను. మాంటాగూప్రభుత్వ చట్టావళును గల్గి మనకు మనగృహయజమానులుగ జేయ కొరక గల్గియుండె నని నేను నమ్మెదను. ఇంతిగాక ఆయన భారతసంక్రమి నుండి ఆయాదగ్గము చేరువును బొందుటకు గాంచి చిన ప్రయత్నములు తక్కువ యని యొనగు నే నీనివేయజాలను. యుద్ధసమయమునను పిదపను భారతదేశ స్థితి యభివృద్ధియగుటకు జేసినపనులనుగూడ నేను తినివేయజాలను. సామ్రాజ్య సమావేశమునకును, జాతీయమితిసభకును, అంతర్జాతీయకాన్యకసభకును భారతదేశమునకు ప్రవేశము గలదు. యూరోపు సంధిపత్రికమువైది భారతదేశము గూడ సంధిము జేయనియుండెను.

వైదిషములలో భారతదేశము అధినివేశరాజ్యముల స్థానమును అనుభవించుచున్నదని చెప్పబడుచున్నటుల నాకు తెలియును. అయితే భారతప్రభుత్వము బ్రతినిధి ప్రభుత్వము క్రింది కాఖగానే యున్నది. కర్ణాటక ప్రభుత్వము, ఆయన భావనల గల్గినవారును, అటుల గాదని వాదించెదరు. వారియభిప్రాయములు తప్పెను వాని నందఱును సమన్వయము జేయుకొని వారికి గలదు.

అట్టిస్థితి న్యాయసమృత్తమైనదే యనుకొనుదు. అయితే బ్రతినిధి సామ్రాజ్యములలో నొకభాగము అంతర్వ్యవహారములలో లోబడి యుండి, విదేశవ్యవహారములలో అధినివేశరాజ్యముల హక్కులను గల్గి అధికారమును గల్గియుండవచ్చునా యను ప్రశ్న యుద్ధయించుచున్నది. అటుల వీలులేదని నేనిప్రశ్నకు గట్టిక దైర్యముతో ప్రత్యుత్తర మియవలను. భారతప్రభుత్వము భారతాధికారముక్రింద లేనంత కాలము అది ఆ దేశములో గాని మరియొకచోటగాని ఒక దాని క్రింది ప్రభుత్వమని యే నా యభిప్రాయము. సామ్రాజ్య అంతర్జాతీయ సమావేశములలో ప్రభుత్వములకు చూత్రము ప్రాతినిధ్యముగలదు. అట్టితరీమనకేంద్రప్రభుత్వమునందు మనకధికారము నామకంగాని నిజముగాని తేనంతకాలము ఆ సమావేశములలో మన కిచ్చిన ప్రాతినిధ్యము మన యిష్టము వచ్చినటుల మనజేమనునకైయుండునని చెప్పట కాధార మెదియును లేదు.

భారతదేశమును తప్పుమాన్యును నభివృద్ధియగుటకు నిర్బంధించుటలో, అస్వాభావికమును, మిగుల నశాంతకరమునగు స్థానము భారతదేశమున కొనగబడినది. ఇంట నేగము బానిసగ

నుండ, విదేశవ్యవహారములలో ప్రపంచములోని స్వతంత్రరాజ్యములతో సమానభాగ మియవడినది. అసలు సరియైనమాన్యును నలంబించుచో ముందు స్వదేశములో స్వాతంత్ర్యాధికారము నియ్యవలయును. మిగిలినపనులు వానియంతట నవి యయ్యెడివి.

స్వదేశములో స్వాతంత్ర్యములేని దేశము స్వతంత్ర మనుభవించు వాకిమధ్య నెట్టిప్రతిష్ఠను గల్గియుండజాలదు. విదేశవ్యవహారములలో తమకు కావలసిన విషయముల భద్రపరచుకొనుమాన్యు ముండదు.

నావల భారతదేశములోగాక నితరదేశములలో నున్న వానికి ప్రపంచవ్యవహారములు కనిపెట్టుచున్న వానికి నేను తెప్పనట్టి విషయములలో తప్పేమియు లేదని తెలియగలదు ఎంతటి భారతీయుడైనను, ప్రపంచములో నేభాగమందుగాని తలయెత్తుకొని తిరుగజాలడు.

మేము కొంత మందిని అమెరికాలో (యూనైటెడ్ స్టేట్స్) భారతీయుల స్థితిని బాగుచేయుటకు ప్రయత్నించితిమి. అప్పుడు వారు, కెనడాదేశములు మన దేశమువారిని జూచునంత నీచముగ తాము చూచుట లేకని చెప్పిరి. ఆ యధినివేశరాజ్యము భారతీయులను బ్రతినిధి పౌరులుగ గాని, మానవ మాంతులుగ గాని జూచుట లేదు.

శాస్త్రీగారును మరికొందఱును తామేదో కెనడాలోను, అస్టేరియాలోను ఏర్పాటుల చేసితి మని ప్రకటించుకొనుచుండిరి. అయితే దక్షిణ ఆఫ్రికాలో మాత్రమే మియు జేయ లేదు. ఆ యేర్పాటు భారత సచుస్య నంటి మాత్రము నున్నది. భారతదేశమునకు వదిలి ఆరాష్ట్రములలో నిలిచిపోయినవారిని సమానులుగ జూడవలసినదిగా నా యేర్పాటులో కొరబడెను. తమకు విరోధులనడుచునన్న ఆకొలదిమందికైనను, ఆకాలమునకు సరిపోవు హక్కులను సంపాదించుటకు తగిన పనులను జేయుటకు, అధికారములను శాస్త్రీగారు ప్రోత్సహపరుప గల్గుదురేమో చూడవలసి యున్నది.

మనసామ్రాజ్య ప్రతినిధియొక్క వక్రత్వము అధినివేశరాజ్యముల ఒప్పుల జేయుననుకొనుము. ఆయనను పంపించుటకు భారతదేశము ఖచ్చితపెట్టుడెట్లునకు మంచిప్రతిఫలము వచ్చుననుకొనుము. అయితే అసలుపన్న అటులనే యుండును భారతీయులు మన ప్రజలు సగము బానిసముగ్రను భరించియుండి వారు వలస పోవలెనన్న ఉత్తర అమెరికాలోను యితర చోట్లను ఆటంకములు గల్గుచుండవలసిందే నా యను ప్రశ్న మాత్రము మిగిలియున్నది.

సామ్రాజ్య, అంతర్జాతీయ సమావేశములలో భారతదేశ ప్రాతినిధ్యము వహించిన ఒక్కరికిని, ఆ ప్రశ్ననుగూర్చి మాటాడుటకు నైతికధైర్యము లేకపోయెను. భారతదేశమునకు విదేశవ్యవహారములలో అధినివేశ రాజ్యస్థానమును, అంతర్వ్యవహారములలో బ్రతినిధి ప్రభుత్వముక్రింది కాఖగను నుండునటుల జేయు విధానమున కిదియే నిదర్శనముగ నాకు గాన్పించుచున్నది.

ఈ ఒక్కవిషయములో అంతర్జాతీయసమావేశములలో భారత ప్రతినిధికిని ఇతాను ప్రతినిధికిని భేదముజూడుదు. సగము బానిసకును, స్వతంత్రదేశమునకును వ్యత్యాసము గాన్పించును. ఇతాను ప్రతినిధులు అంతర్జాతీయ సమస్యను చర్చాంతముగ దెచ్చుటకు ప్రయత్నముల గాంచిపకపోలేదు. అయితే వాకి భారతదేశమునుండి వచ్చినసగముబానిసలు బలము నీయలేదు. తమ దేశములోనే మగవా వలె నిలువబడి స్వాతంత్ర్యమును గోరనట్టివానలకు నైతికధైర్య ముండునని వాదించుటెట్లు?

మనదేశములో మనము బానిసలుగ నుండినపుడు వలస పోయినవారను, అచట స్థావము గల్గినవారును వర్తకముకై వెడలువారును, విదేశసంచారము జేయువారును జేయముగనుండ జాలని మనప్రజలు ఎంతయహంకారము గల్గినను త్వరగానో, అలస్యముగనో కనుగొందురు. స్వాతంత్ర్యసంరంభమును, సమాన గౌరవమును ముందు యిండియాలో గెలువవలయును. అప్పుడు భారతీయుల తిరతదేశములలో స్వతంత్రముగ నుండగల్గుదురు.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘాధికారులు మన కొనగిన సత్కారమునుబట్టిమాడ ప్రపంచములో మనకెట్టి గౌరవము గలదో తెలియగలదు. ఆసంఘములో ప్రాతినిధ్యపు హక్కును యిండియాకు దానియధికారులు యాయకపోగా భారతీయులకు సర్ విల్లియం మేయరుగారిట్లు చెప్పిరి. “డబ్బునియ్యుపని వచ్చినపుడు భారతదేశము మొదటితరగతిదాన. కాని అధికాము హక్కులు పంపకొనుటవచ్చినపుడు భారతదేశముమాటయేలేదు.”

ప్రపంచమునకు భారతదేశమును పాడియావనిమాత్రముభిప్రాయము. ఆ పాడియావునన్న తోకకు మరియొక తోకను కట్టినచో నెవ్వరను గౌరవింపజాలరు.

మనదేశములో పరాధీనతను తొలగింపకుండ భారతదేశమును నైతికదృష్ట్యాను ముల జూడ దానియొక్క ప్రాముఖ్యమునందలితానృతి గాన్పించుచున్నది. మానవజాతిలో మనము అంత్యజాలము కాదనిమాత్రము భావము గలుగజేయుచున్నది. అందువలన మనలో గొందఱు అంతర్జాతీయవ్యవహారములలో పనిగల్గి అప్పుడప్పుడు ఒక్కొక్క అధికారమును విడిచేయుటకు వీలుకానిదాని నిర్ణయముచుందురు. అవ్వకై, నైగంభీరమునకు పన్ను జెల్లించు వాత డీమవలసియుండును. ఆతనిదివలకే పన్ను ఎక్కువ వైబడి బాధనొందుచుండెను.

ఏ అంత్యజాతీయదాను యేమి జరుగుచున్నదో తెలిసికొనక కండ్లమూసికొని తనస్థితిని బాగుపరచుకొనలేదు. మనదేశములో మనము అంత్యజాలము గాకుండ నుండువరకును సామ్రాజ్య అంతర్జాతీయ సమావేశములలో నుపన్యసించిన గాని యేదో ఒకరాష్ట్రమునకు సామ్రాజ్యసంక్షేమమిద వెడలినగాని మనకు స్వతంత్రదేశీయులకుండుగౌరవ ముండదని మనము త్వరలో గనుగొనగలము. స్వతంత్రదేశీయులకు గల గౌరవమే మంచినది నా యభిప్రాయము.

నేను చాలవత్సరములక్రింద కెనడాకు వెళ్లినపుడు నన్ను సాకి చెడగొట్టుటకు ప్రయత్నము చేయబడెను. నా దేశీయులు నాచుట్టును నీచులుగ జూడడంచుండ నేను తలయెత్తుకొనుట యెట్లు?

ఏ కృత్తికిగాని ప్రపంచములో నితరదేశములలో నుండు గౌరవము, వాని దేశమునకు ప్రపంచ మొసంగు స్థానమును బట్టి యుండును. దానిని నమ్మి మాయలో బడబోకుదు. మనము మనదేశములో పరాధీనులమై యున్నంతకాలము, మన వ్యవహారములను మనము ఒక్కపెట్టుకొనజాలరుని అధికారులు తలంచునంతకాలము, ఏరాష్ట్రములలో గాని దేశములోగాని, ఒక్క శాస్త్రీగారే గాదు అట్టివారు అనేకులు ఉపన్యసించినను యాత్రలు చేసినను ఏమియును లాభముండదు. కావున మనము ముందు చేయవలసినది మన కిచ్చిన యీ యస్వాభావికవహాన్ను తిని, చిన్నపిల్ల చేతికిచ్చిన బొమ్మనుకలెనరనించి త్రోవైచి, మన దేశములో మనము యజమానులము గావలయును.

నెల్లూరు పి|| డి|| ము|| కోర్టులో

1921 సం|| స్కాల్లు నె 955 రున. వాది అయిన వ్రమ్మసాహెబు ప్రతివా అయిన గౌను దేగు సాహెబుమీద రు. 138-14-0 లకు దావా తెచ్చినాను. ప్రతివాదికి ఎన్నిపర్యాయములు నోటీసులు పోయినను వారీకాలేను. ఇస్తిహారు నోటీసు కూడా పంపబడినది. సదరుదావా యీనెల 24 తేదికి నాయిదా వేయబడియున్నది. ప్రతివాది సదరు తేదికి నెల్లూరుకోర్టులో హాజరు కావలెను.

నెల్లూరు } బెల్లంకొండ వరదాచార్యులు.
10-4-1922 } (38) స్థీవరు.

జూడలేదు

మా తరువున బట్టలు అమ్ముటకు యేజంటుగా నుండే వలీరాం జేట్టుల్ అను నతిమ మాబట్టల అమ్మకం తా|| సొమ్ము పట్టుకొని రాజమండ్రి (నుండి) పారిపోయినాను. ఇదివరలో జరిగించిన అమ్మకముకు యివ్వవలసినసొమ్ము అందరును మాకే మనెనూర్లరుగా పంపవలెను. అతనికి యిచ్చిన యెడల అంగీకరించుము ముందు అతనితో న్యవహరించిన యెడల వారి స్వంతపూచీమీదనే అట్లు చేయవలెను. మాకు యెంతమాత్రమున్ను పూచీలేదని అందరికిని తెలియపరుచుచున్నాము. అతడు అగుపడినయెడల మాకు తెలియపరచినచో బహుమతీ యివ్వబడును.

హసారాంబదర్సు, కాకినాడ.

ఆరోగ్యభాగ్యము

ఆహారమువలననే గాని జీవభాగ్యమువలన లభింపదు

నిమగ్నపండ్లు నమృతమగు గొప్ప జీవభాగ్యము

రెడ్డి మాలేటూరు ఆరోగ్యమును గూర్చి "మందులేకుండ ఆరోగ్యమును బడయుట" అను నొక గ్రంథమును ఆంగ్ల భాషలో వ్రాసిరి. "నేచరునే ఏమియు ఆఫ్ హెల్త్ విత్ ఫుడ్ మెడిసిన్" అనునదియే ఆంగ్లగ్రంథముపేరు. అది నాలుగుకూర్పుల చుట్టే యే బడి అమ్మి వేయబడెను. ఇపుడైదవ కూర్పు గ్రంథము లభ్యుక్తమగుచున్నది. గ్రంథము వెల 1 పిల్లంగు నికరము. వలయువారు వాట్సుఅండు కోలండును అని వ్రాయవలెను. ఈ మాలేటూరుకి 60 ఏండ్లు నిండినవి. ఇతడు 10 ఏండ్ల క్రితమువరకు చాల వ్యాధిక్రమముగా నుండెను.

1915 లో మద్యపు జ్వరముతో గూడిన విషజ్వరము తగులుటచే నితడుచనిపోవుననియే వైద్యులందఱును నిశ్చయించిరి గాని ప్రకృతి చికిత్స విధానము ననుసరించుటవలన నతడు మృత్యువుతో గోరాడి బ్రతుక గలిగెను. గాని ఆ వ్యాధివలన పొందుకొన్న దైహికమును, అట్టివాడు ప్రపంచమంతయు కాలి పడకును తిరిగివచ్చుటకు నిశ్చయించి 1921 ఆక్టోబరు నెలాఖరున లండనునుండి బయలుదేరెను. మార్చి నెలాఖరుకు 5 నెలలలో 1000 మైళ్లునడచెను. దామాషాను గోజుకు ఒక ఆమడ (8 మైళ్లు) వంతున నడచెను. "నాకంటే చిన్నవారు ఎందరో పనిమాని మూల కూర్చుండ దగిన కాలము వచ్చినదని 50 ఏండ్లు నిండక ముందే తెలుచుచుండ నేను 60 ఏండ్ల ప్రాయమున భూప్రదక్షిణమునకు గడంగుటకు ప్రకృతి చికిత్సాసహాయమే నాకు సహాయకము. ఆరెండ్లక్రితము మరణోన్ముఖుడనైన నే నీ చికిత్స వలన సుఖానందానందమును బలమును బడసి యా గొప్ప ప్రయత్నమును ప్రారంభించితిని" అని అతడు చెప్పెను.

ప్రకృతిచికిత్స

"ప్రకృతి చికిత్స అనగా జీవభాగ్యము పుష్కలమగుచుండ మితాహారాది నియమములవలననే రోగమును కుదుర్చుకొనుట" అని అతడు చెప్పెను. "ఆహారమే శ్రేష్ఠమగు వాడధము. అదియే ఆరోగ్యమును బలమును యిచ్చునది. దీనిని నేను స్వానుభవము వలన చెప్పుచున్నాను. నాపద్ధతి ననుసరించినవారు నెలకొలదిగ నావలనే వృద్ధాప్యమునగూడ సుఖానంద బలారోగ్యములను కలిగియున్నారు. ఆహార విషయమున జిహ్వాపాల్యమును కొంత నిరోధించగలిగిన చోమందులతో జనియేయుండదు. ప్రకృతి నియమములను తెలిసికొని తెలియకయో అతిక్రమించుటవలన వ్యాధికలుగును. మరల వాని ననుసరింప నారంభించినచో త్వరలోనే ఆరోగ్యము కలుగును." అని యితడు తెలిపెను.

గోధుమరొట్టె

"అనగా బాకరెలలో చేయబడు (బ్రెడ్డు)బుంగరొట్టె. ఈ రొట్టెలు పాశ్చాత్యులకు ప్రధానాహారము. మిక్కిలి గట్టిగానుండు "కోర్న-హోలు మీలుబ్రెడ్డు" అను రొట్టెను తినిన విశేషము బాగుగా నటనని వారు నమ్మి దానిని తినుచుండురు. మామూలు రొట్టెకంటే దీనివెల చాల హెచ్చుగాని దీనిని తినుట వలన వారు తలచిన గుణము క, న బడినను ఉదరము నందు చాల నేడిమి కలుగును అది అసహజము. అందు ముఖ్యముగా పిల్లలకును, దుర్బలస్థితిలో నున్నవారికిని యాహారముమీలుబ్రెడ్డు చాలయిబ్బందిని కలిగించును. నేను బెర్లిను బ్రెడ్డును చాలకాలమునుండి పరీక్షించితిని అది చాలమంచిదిగాన దానినే తినుచున్నాను. ఆరొట్టెముక్కలను కొన్నిటిని, కొద్దిగా బాదంగింజలను, ఎండుద్రాక్షపండ్లను మొత్తము 5 అవున్సులకు మించకుండ తిందును. ఒక గిన్నెకు టీని త్రాగును. నాకొక దినమునకీ ఆహారమే చాలును. ఈ ఆహారముతోనే యాముసలితనమున దినమునకు 8 మైళ్ళు నులభముగ నడవగలుగుచున్నాను" అని మాలేటూరు నుడివిరి.

మాంసము-టీ

మాంసమును తినుట టీని త్రాగుట కూడదని కొందరి మతము. కాలమానస్థితిబట్టి కొన్ని దేశములవారికిని హాని కరములేగాని సీతలదేశములవారు మాంసమును మితిముగా తినవచ్చును. ఎస్క్విమో జాతివారు చేప మెదడును తినుటమాని అరటిపండ్లవలన బ్రతుకవలెనన ఎట్లు సాధ్యమగునో అటుల నే తేలికగా శ్రేష్ఠమగు టీనిగూడ మితిముగా త్రాగవచ్చును.

మద్యము

మద్యమును మృత్యువు పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెను. కాకముల పండ్లరసములే మనకు జీవభాగ్యమును ఆహారమునగును.

మనము అతి విస్తారముగను, ఎక్కువ సార్లును, కలకలుపుచు తినుచుండుము. భోజన సమయమునందే పానీయములను గూడ త్రాగుచుండుము. భోజన సమయమున పానీయము ద్రాగుట వలననే చాలవరకు వ్యాధులు కలుగును. మోటారుబండి ఆగి పోయి నపుడు డ్రైవర్ కానికి మరల తాళముత్తిప్పించలనము కలిగించును గాని అందుల కొకరి వాక్రయింపడు. మనుష్యుడు శరీర మందస్వస్థత కలుగగానే యితరుల (వైద్యుల) సహాయము కోరును. అది అనుచితము అనవసరము.

నారింజపండ్లు - నిమగ్నపండ్లు

ఒకనికి గొప్పవ్యాధి కలిగినది. అతడు బ్రతుకడని అందఱును నిశ్చయించిరి. వానికి నారింజపండ్లు తినవలెనను కోరిక కలిగెను. ఎటులను బ్రతుకడు గాన వానికోరిక తీర్చుదని వైద్యుడు చెప్పగా ఆపండ్లను తెచ్చియిచ్చిరి. రెండురోజులలో 36 పండ్ల రసమును అతడు త్రాగెను అతడు మృత్యువును జయించెను. ఇది జరిగి 15 ఏండ్లయినది. 40 ఏండ్ల నుండి శ్వాసకోశ వ్యాధి వలన చాలబాధ పడుచున్న యొక శ్రీ రోజుకు మూడు నిమగ్న పండ్లరసము చొప్పున నాలుగురోజులు తినుసరికి ఆవ్యాధి కమించినది. ఆమె యిపు డారోగ్య సంతోషముగా నున్నది. ఇంకొక శ్రీ మేహవాతముచే ఎండెండనుండి కాలు చేతులను కదల్చజాలక కాళ్ల నొప్పలతో బాధపడుచుండెను. 5 వారములు రోజుకు మూడు నిమగ్నపండ్ల రసము చొప్పున నుపయోగింపగా ఆమెకు కీళ్లపట్టు వదలిపోయినది. ఒక యువకుడు రక్తమూలము (బ్లడుప్రెస్సరు)వలన 5 ఏండ్లనుండి చాల బాధ పడుచుండెను. ఒక వారమురోజులు నిమగ్నరసమును లోనికి పిచి కాశీవార్తా (ఇంజెక్షన్సు) ఎక్కించుటవలన నావ్యాధి పూర్తిగా తొలగిపోయినది. ఇ.కొకనికి గూడ నా వ్యాధియే కనుపడగా వెంటనే శస్త్రమును చేయించుకొనుమని వైద్యుడు చెప్పెను. అతడు 4 రోజులు నిమగ్నరసమును త్రాగుటతో వ్యాధి కుదిరిపోయినది. మూలవ్యాధికి నిమగ్నరసము అమూల్యవధుమని ఖండితముగ చెప్పగలను. శస్త్రమే పనిలేదు నాలుగణాలతో నయమగును. ఆశేవదలకొనిన పసిబిడ్డల నెందరినో (గాస్ట్రి టిసు) అను వ్యాధినుండి నిమగ్నరసము బ్రతికించినది. కొన్ని గంటలలో ఆ బిడ్డలకు గుణము కనబడుట నేను స్వయముగా చూచితిని. వాపులను కురుపులను నిమగ్నరస మవలెగా కుదుర్చును. అతి మాత్రవ్యాధి గలవారికి నిమగ్నరసము మంచి పని చేయును. ఇన్ఫ్లయంజియరమున కీది సుజీవనియే. మలార్థముచే బాధపడువారు పెద్దచంచాడు నిమగ్నరసమును త్రాగినచో సరిగా విశేషమగును. ఎక్కుడమైనను ఎల్లవారును మలబద్ధునియే మొరపెట్టుచుండురు. దానికి నిమగ్నరసమే దివ్యవధుమ. కాల ప్రకృతి సరిగా జరిగిన ఆరోగ్యము కలుగును.

మనము ప్రకృతిని నమ్మిచో యిట్టి అద్భుత కార్యములను ప్రకృతిచేయుచుండును. ఆహారము సాత్వికముగా నుండవలెను. అదియే నా ముఖ్యమగు బోధనము. సూర్యతేజము మనకు ప్రాణశక్తినిచ్చుచున్నది. మనము భుజించిన ఆహారమును జీర్ణము చేయుచున్నది. అట్టి అమాల్భ్యశక్తి మనము గ్రహింపక కష్టముల పాలగుచున్నామని మాలేటూరు పాపులకు నైస్సు పిప్టింగు పత్రికకు వ్రాసిరి.-(హిందూ).

నోటీసు

బంగోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో
అసలు నెం. 630/1921
తాతా వరదరాజం వక్తరాలు, వారులు.
కారంకెట్టి శేషయ్య, ప్రతివాది.
ఈ ప్రతివాది 1-వ వాది తాతా వరదరాజం 2. ఆ లక్ష్మయ్య 3. ఆ. పద్మానాభయ్య, 4. ఆ. కోటేశ్వరయ్య, అను వారులు తండ్రి లేటు తాతా వెంకటస్వామి పేరను 5. వాది పేర్ల చెంచయ్య పేరను 8-11-1917 తేదిన యీ ప్రతివాది వ్రాసియిచ్చిన ప్రాంసరిసిటుబట్టి యీ నెంబరు 8-11-1920 తేదిన దాఖల్ కాగిన దావా యిదివరలో అనేక పర్యాయములు కంఠంపెట్టు తాలూకా గార్ల గ్రామమునకు దావా నోటీసులున్ను, యిస్తీహాల్లున్ను, పంపబడినను ప్రతివాది చూచుకొని యుండలేదు. ప్రతివాది హాజరున్న కాలేదు. తే 21-4-1922 ప్రతివాది హాజరు అగుటకు కడపటి వాయిదా కొద్దవారు నిర్ణయించినారని యిం గు మూలముగా ప్రకటన చేయడమయినది.
బంగోలు. } గురుగండి పున్నయ్య. వారుల ప్లేడరు.

లేటు వేయల్లనంపుము

ఏ లూ రు

13.4.22 తేదీని యేలూరు లేటు వేయల్ల సంఘముక్రంద ఒక బహిరంగసభ జరుపబడినది. సదరుసభలో యాక్రింది తీర్మాములు కావించినారు. బులును నగసింహంగారు అగ్రాసాధిపతి.

1. ఏ. నిరుడు వేసంగిలో నీటి యిబ్బందికలిగి ప్రజలు అనేకవిధముల బాధపడినను మునిసిపల్ వారు యీ సం॥ రం వైనమతగుజ్రాక్షిత్తు పుచ్చకొని పట్టణమునకు కావలసిన నీటివన తులన పుష్కలముగా చేయలేకపోయినందుకు యీ సంఘము వారు చింతిల్లుచున్నారు.

2. వెంటనే మ్యునిసిపల్ వారు తమ్మిలేటి నల్లనీటిని కొల్యి చెరువుకు సప్లయ్ ఆయ్యె యేర్పాటులు చేయించి ప్రజల బాధలను తొలగించగలందులకు యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

3. ప్రస్తుతము వుదయము 6 గంటలు మొదలు 9 గంటల వరకు కొల్యియీలు పనిచేయుచున్నవి. వాటిని 6 మొదలు 10 గంటలవరకు పనిచేయునట్లు యేర్పాటు కావించవలెనని యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

4. కాల్యలు కట్టక పూర్వము గజవల్లివారి చెరువు మొదలయిన చెరువులలో నీరు పెట్టినందుకు యీ సభివారు చింతిల్లుచున్నారు.

5. ప్రతి మంగళవారము అన్ని గ్రామములనుండి విస్తారము బళ్లు వచ్చుచున్నందున చురుమ్యలకు, పశువులకు పింకలుగు నట్లు బండ్లు దిగే ప్రదేశములందు ఉదయం 6 గంటలు మొదలు సాయంత్రం 5 గంటలవరకు కొల్యియీలు తీసి వుంచవలసినదిగా తగు యేర్పాటు చేయగలందులకు యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

6. మ్యునిసిపాలిటీ నవకర్ల జీతములను తారుమారు చేసి డబ్బులేనట్టి ప్రస్తుతసమయముందు మ్యునిసిపాలిటీకి యెక్కుడు ధనవ్యయమును కలుగ చేసినందుకు యీ సంఘమువారు చింతిల్లుచు అట్టి ధనవ్యయమును తగ్గించి ప్రజలకు సుమారుము చేయవలెనని యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

7. పత్రికాధిపతులను అన్ని సభలకు రావడముకు గవర్నమెంటువారు మొదలగువారు అంగీకరించుచున్న అంశము లో 8 తేదీని హితకారిజీ వ్రెస్టు యెడిటరు మున్సింగి లక్ష్మీవరసింహ శర్మ గారిని అవమానపర్చి మీటింగునుండి వెడలబడుపుటయు ప్రజాసాితకార్యములు కావనియు, ఇట్టి కార్యములు యికముందు చేయకుండుటకు తగు బందోబస్తు చేయవలసినదనియు యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

8. మ్యునిసిపల్ పన్నులు మార్చి 31 తేదీ నాటికి పూర్తిగా వసూలు కావలయుననే నిబంధన యుండియున్నను, తత్పూర్వమే వందలకొలది ప్రాసిక్యూషనులు చేసి యిన్వేలేని వారినిన్ని, యిబ్బందికలవారినిన్ని మర్యాద ఆహ్వానించకుండా యిబ్బందిపెట్టి, జుల్మానాలతో సహా పన్నులను వసూలుచేయట కడుకోవనియు. ఇదివర కెన్ని డును లేని యిట్టి వింతవర్తన అవలంబించి, నూటికొ గుడ్డవలేని నిరపేదలయిన ప్రజలను బాధించుట మిగుల అక్రమము అనియు యిట్టి చర్య యికముందు జరుగకుండా తగు యేర్పాట్లు చేయటకు యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

9. బజారులో తాటియాకు వక్రైరాబుట్టలను అమ్ముకొని జీవించు పంచములు వక్రైరాలవద్దనుండియు, మల్లెపువ్వులు అమ్మువారి వద్దనుండియు, మ్యునిసిపల్ వారు పన్నులు కనాలు చేయటకు మార్కెట్టు కంట్రాక్టరుకు అధికార మిచ్చినట్లున్న అందుచే కంట్రాక్టరునే నారసిద్దనుండి పన్నులు వసూలు చేయుచున్నట్లున్న యీ నిర్బంధముల్ల పంచములు వక్రైరాలు కట్టుకట్టి బజారులోకి బట్టలు తేవుండ వర్తకులను, ప్రజలకు యిబ్బంది కలుగజేయుచున్నట్లు యీ సంఘమువారికి తెలియవచ్చినది. ఆ నాననుండియు యేర్పాడు లేని యిట్టి విపరీతపు పన్నులు చేయుట కను ఆవ్యాయును గమక వీధిలయందు దయ యించి వెంటనే అట్టి పన్నులను తీర్చేయించగలందులకు యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

మోహిని తైలము

వెండుకలను వెంచి విగినగ లూడించును.
5 కులములు గల సీసా 1-కి అణాలు 0-12-0 మూలము.
అమ్మకాంజరము డిప్, మద్రాసు.

చీరాల పురపాలక సంఘ పునర్నిర్మాణము

మదరాసు ప్రభుత్వమువారి పుత్తెగ్గులు

ఇందువిషయమై మొన్నటి ఆంధ్రప్రతికలో ప్రచురింపబడిన నావ్యాసమునకు అధికారులలోను ప్రజలలోను అపార్థములు కల్పించుటకు కొందరు యత్నించుచున్నటుల వివరములు ఇప్పటికి అమలునందున్న మునిసిపల్ చట్టమునందలి 41 సెక్షన్ 1-4 కులకు లనుగుర్చి నా ఆల్టర్నేషన్మునకు తోచినభావములను మూలమే వెల్లడించితిని. విశ్వావికారదులెవ్వరని నా వ్యాఖ్యానములో చెప్పిన బాపము గలదని సవరించి మా చీరాల పేరాల సోదరులకు తగు సలహా యిచ్చినచో నేనును వారికి ననుమతమొదలదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారికి ప్రకటించిరి? మదరాసు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ చట్టము 41-4 కులకు లకుండ పురపాలక సంఘ పునర్నిర్మాణము యొక్క 1 తేదీనుండి మూడు మాసములు నిలుపుదల చేసితిమనియు యీలోపుగ అధికార నివేదికము కొరకు యెదురు చూచుచున్నామనియు ప్రకటించిరి. ఎందులకు? కెప్టెన్ స్ట్రెయిల్ జేర్చబడిన 101-144 కెక్షులు బాపముగా రాజీయ కృత హక్కుల కుపయోగింపబడుచుండెడి యీ కఠినపు దినములలో యింకను మునిసిపాలిటీ సాగించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంకల్పించిరని అట్లు చేయుటకు వారికి అధికారము లేదని యెవరును చెప్పజాలరుగాని చట్టము ఒక విధముగా అతను కలిగించుచుండ యీ మూడుమాసముల అంతరము ప్రభుత్వమువారి యెట్లు ప్రవర్తించెదరో తెలిసికొనుటకునే చీరాల పేరాలవాసులు తమ భావి రక్షణమును నిర్ణయించుకొనదుగా అనునదియే ప్రస్తుతాశయము. ప్రభుత్వమువారు పురపాలక సంఘ పునర్నిర్మాణమునకు మూడునెలలు వాయిదా వేసిరి. చట్టవిషయకముగు సందర్భము లటుంచుడు. పురపాలక సంఘమును పునర్నిర్మాణము చేయుట అననమి? ఇదివరకు ఎట్టి పరిస్థితులలో యీ సంఘము తీసివేయబడినది? ఇప్పటి స్థితి లెట్లున్నది? అని తెలుసుకొనవలసియుండును (1) పునర్నిర్మాణము అనగా ఇకను అయిన ఒకానొక వస్తువును తిరిగి చక్కచేయుటయే? ఒకయెల్లు ఇకను అయినచో దానిని తిరిగి పునర్నిర్మించుటకు మూలములు వాగములు మున్నగున వెల్లపునములగునో అట్లే అనవరతకైంద తీసివేయబడిన మునిసిపల్ కన్వెన్షన్లను పునరుద్ధరణ చేయుటకును చీరాల పేరాలలోవుండే సమర్థులగువారు సభ్యులుగా చేరుటయు అవునవగును. అందుకనే ప్రభుత్వమువారు 4 కులకు లులో కెప్టెన్ స్ట్రెయిల్ వాక్యములనే ఉపయోగించిరి గాని వేరుకాదు. పునర్నిర్మాణము అనగా సభ్యులను చేర్చుటకు అనకాళము లేనిచో ఆ ప్రదేశమును మునిసిపల్ ఏరియానుండి తీసివేయవలెను అను విషయమే యీ 4 కులకు లకు పనులలో సూచింపబడినది. ఇందువల్లనే యింకను నన్ను ఆశాపితము వదలవచ్చును. (2) మునిసిపల్ సంఘమును నూపర్ సిడ్ చేయుటకు గల కారణములను జీ 2 నె 248 యల్ యమ్ (1921 సం॥ 100 కలవరి 9 తేదీగల) వివరింపబడినవి. చూడుడు.

చీరాల మునిసిపల్ సభ్యులు పండ్లెండగులలో పది మంది తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చినారు. పదునొకండవ వారసు ఆపదవియందుండుట కిష్టపడుటలేదు. ఇక మిగిలినది ఒక్కరినిమాత్రము డివిజన్ ఆఫీసరుగారే. క్రొత్తవాని సభ్యులుగా చేర్చినా వారును ప్రాతవారిపద్ధతినే అనుసరించెదరని గవర్నమెంటువారు తెలచుటకు కారణము లున్నవి. రాజీనామా నిచ్చిన వారిని చేర్చుటకు చేయబడిన ప్రయత్నములు తప్పిపోయినవి అందుకల్ల యెట్టి పరిస్థితులలో ప్రస్తుత మున్న మునిసిపల్ సభ వారు చట్టసంకరము తమపై నుంచబడిన ధర్మములను నిర్వహించుటకు కొనసాగునలవారు కానందున 41 కెక్షన్ 1-వ కులకు లకు ప్రకారం కన్వెన్షన్లను ఒక సందర్భం నూపర్ సిడ్ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆరాజన చేయుచున్నారు" యిట్టి కి మసితులలో మునిసిపల్ సంఘమును డిస్సాల్వ్ చేయక తప్పినదిగాదు. (3) యిప్పుడు 4 కులకు లకుండ పునర్నిర్మాణమునకు నిరీక్షించుచుండుటయే రెండవకారణం తీసికొనదగిన కారణముగను. యిప్పటికి ప్రభుత్వమువారు జరిగించిన చర్య కార్యక్రమములే యేయి. పునర్నిర్మాణము సాధ్యపడనిచో జరుగదగినకర్మ 4 కులకు లకుండ చేయును. ఇప్పటికి పరిస్థితులు మారి ప్రజలు మునిసిపాలిటీ కావలెనని కోరుచున్నారా? లేక సభ్యులుగా చేరవలెనని ప్రజలు ఆశపడుచున్నారా? యిది రెండు

సిద్ధాంతమైనగాని పునర్నిర్మాణము జరుగదు. మునిసిపాలిటీని తీసివేయనందుకు ప్రభుత్వమువారు చెప్పెడి కారణములు త్రోసి వేయవలసికావు. మొదటిది మన యూనియన్ సంఘాభ్యుదయ రావుల సుబ్బరావుపంతులుగారు ప్రజలను అడుగక యే మునిసిపాలిటీని కావలెనని కోరుట ప్రచురణసంఘమువారు ప్రచురించునంతవరకును కానననభలో గా. మంత్రిగారు చెప్పినంతవరకును యీ రహస్యము బయల్పడినది కాదు. రెండవది ప్రజాభిప్రాయము తెలుసుకొనకయే మనవారు ఆరుమాసముల కాలము మునిసిపల్ కన్వెన్షన్లుగా నుండుటయే యున్నది. ఇప్పటికి జరిగిన బాపములే మన మెదకు పుత్రాడులై యుండ యిప్పుడు తిరిగి ప్రజల ఆభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా కన్వెన్షన్లు చేరుట భావ్యముగ నుండునా యనియే నా సందేహము. అయితే యిప్పుడు మనకర్తవ్యమేమి? కేవలము మునిసిపల్ చట్టమువారి ఆధారపడి మునిసిపాలిటీ పోవు ననుకొనుట ఆకాశమున నమ్మి వైరువేయుటే యగును. అయితే గత్యంతర మేమి? ఇంతకాలము మనకు మునిసిపాలిటీ అక్కరలేదని ఆందోళనము చేసినను మన దురదృష్టవశమున మన మొరలు నిరాకరణోద్యమ మహాసముద్రములో గలపడుటచే సార్థకము లేక పోయెను. మేము కొందరము మదరాసునందు కాననసభ్యులతోను మంత్రులతోను మాట్లాడినపుడు వారు మన యంద్యమమును నిరాకరణోద్యమమునకు ముడిపెట్టి ప్రజలు గ్రామములో జేరి పన్నులు చెల్లించినచో మీ మునిసిపాలిటీ తీసివేయించెదమని అభయ ప్రతిపత్తి. అదే ప్రకారము యిప్పుడు గ్రామములో జేరి పన్నులు చెల్లించుచున్నార గాన యెట్టి కా. తివాతామరణము గలిగినపుడు మునిసిపాలిటీని తీసివేయవలసినదని చీరాల పేరాల ప్రజలందరను సమాజేమై ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించి ఆ తీర్మానమును ప్రజాభిప్రాయమును గా. మంత్రిగారికి పంపినచో తప్పక వారు మన తీర్మానమును అంగీకరించెదరను విశ్వాసము గలదు. ఇంతటినుండి మనము సక్రమాం దోళనము సాగించినచో మన కోరికలు త్వరలో కొనసాగ గలవు. ఇదియే నాకుగల విశ్వాసము.

రావుల సీతారామయ్య

స్వరాజ్య పద్యములు, పాటలు.

- 1. మహాత్మాగాంధీ ప్రబోధపద్యములు 0-1-0
 - 2. మహాత్ముని దివ్యవాణి (నచనము) 0-1-0
 - 3. భారతమాతపాటలు (పాట) 0-1-6
 - 4. స్వరాజ్యాంధోళనము (నచనము) 0-1-6
 - 5. దేశీయపదము (చక్కనిపాట) 0-2-0
 - 6. ఆంధ్రపౌరుషము (పద్యరత్నములు) 0-2-0
 - 7. పంజాబుపాట (బాబ్బిలి కథనల) 0-2-0
 - 8. దేశీయ కీర్తనలు 40 (పాటలుగలవు) 0-3-0
 - 9. రామదండుపాట (రాధమజన) 0-3-0
 - 10. స్వరాజ్య ప్రబోధపద్యములు 0-3-0
 - 11. మహాత్మాగాంధీ జీవితము 0-3-0
 - 12. స్వరాజ్య భజనకీర్తనలు (60 గలవు) 0-4-0
 - 13. లోకమాన్య భాగ్యం తిలకు హరికథ 0-8-0
 - 14. స్వరాజ్యదర్పణము (కాంగ్రెసుకథ) 0-8-0
- ఇతర స్వరాజ్యగ్రంథములు మానదగ్గ గలవు
స్వదేశపుస్తకశాల, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

శ్రీమదాంధ్ర బహుదేవురాణము

అచ్చునున్నది.
ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాణము
అచ్చులో నున్నది.
హాస్యమాహాత్మ్యము. స్కాందపురాణములో నొక భాగము. ఇందు మధుర మీనాక్ష సోమసుందరేశ్వరుల లీలలు దెప్పిదియొకటి విచిత్రములుగ వర్ణింపబడి యున్నది.
పద్యములు మాడుకలు నెల 0-12-0 అణాలు.
ఆంధ్రులకోపాఖ్యానము. ఇందు లలితభండారుని జంపుట మొదలుగ కథ లక్షము లున్నవి.
మంచి బైండు నెల రూ॥ 1-8-0.
విచిత్ర పాదు కాట్టాభిషేకము. సులతాణసాటకము. నెల 0-12-0 అణాలు.
శ్రీరామవనవాసము. లక్షణముక్తసాటకము. అచ్చునున్నది. నెల 0-12-0 అణాలు.
జనమంచి కేమాదేశ్వర, తేనుగు పండితుడు, హైదరాబాద్.

ముప్పదియిద్దఱు మంత్రులచరిత్రము

అచ్చటచ్చట గత్తుములకంటి చాటుపద్యములు గలవు. నేటివరకు లభించిన చరిత్రప్రమాణము లనుసరించి వ్రాయబడినది. 0-12-0

ఆంధ్ర పదపారిజాతము ౦౦౪ పుటలు
కలికో బైండు. అ కాగాది నిఘంటువు 3-౮-౦
నిత్యకర్తాష్టకము సస్వరాంధ్రప్రయోగం ౦-౦-౦
అందఱకు అత్యావశ్యకమయిన మత

గ్రంథము కలికో బైండు ౨-౮-౦
మంత్రపుష్పత్రయము:-సస్వర విధారణ్య భాష్యాంధ్ర భీకా తాత్పర్య సమన్వితము } ౦-౪-౦
సూర్యసమస్కారమంత్రములు డిటో ౦-౮-౦
సదాచారము డిటో డిటో ౧-౮-౦
సంధ్యానందనము డిటో డిటో ౦-౪-౦

గౌరీ తులసీ సంతానగోపాలపూజలు శ్రీ పురుషులందఱకు అన్నిజాతులవారికి అత్యావశ్యక మయినది ౦-౪-౦
గోత్రప్రవరసంగ్రహము ౦-౮-౦
బంటమిట్టరఘువీరశతకము:-అయ్యల రాజ త్రిపురాంతక మహాకవి వ్రాశితము. ఇదివఱకు ముద్రింపబడి యుండ లేదు. ౦-౪-౦

ఆర్యవిద్యారహస్యము నచనము ౧-౦-౦
ఈశ్వరదర్శనము సూత్రము నచనము ౧-౦-౦
సంఖ్యాగణితము కాశిక:-సకలశాస్త్రము లకు సంబంధించిన విషయములు - సంఖ్యా క్రమముగ నిందు వివరింపబడియున్నది. ౧-౦-౦

త్రివర్గ ప్రదీపిక:-అగ్రకాండము తిరుక్కోలు అనుద్రవిద్యగ్రంథమునందలి రాజనీతిమాత్ర మీ కాండమున గలది. అందరు చదువ దగినది. టీకాతాత్పర్య విశేషార్థములు గలది. సనత్కుజాతీయము, శంకరభాష్యము ఆంధ్ర టీకాతాత్పర్యములు గలది. ౧-౦-౦

౦-౮-౦ నెలకు తక్కువ గ్రంథము వి. పి. పంపబడదు.

(3) క. మార్కండ్యేయశర్మ, కీకసాకు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనెప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కి నది. ఇతర ఏదైన నెప్పులను కూడ మా అమృతాంజనము వాడినంత మాత్రమున నయమగును నెల 0-10-0 అణాలు.
అమృతాంజనము డిటో, మదరాసు-బొంబాయి.

కుష్టురోగనివారణి

యోగ్యతాపత్రములు
కుష్టురోగములు నివారణ కావను అనుమానముతో వ్యాధి యేల నృదిపరచుకొనెదరు? నేను 18 సం॥ర ముల నుంచియు నాన్నేహితులు కొందరు 5, 6 సం॥ర ముల నుంచియు, కుష్టుము స్పర్శజ్ఞానములేని మచ్చలు, పొడలు (Coloured spots) మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిమి. వీరి "కుష్టురోగనివారణి" నేవించి రోగమువలెమై చాలనుఖముగా యున్నాము.
N. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంఠేరు కృష్ణాజిల్లా అష్టాదశ కుష్టురోగములను, కుదుర్చుటలో దీనినివించిన దివ్య పద్యము లేదు. గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి రు 116 లు బహుమానము "మా కుష్టురోగనివారణి" ఘనశ్రీని మాయ కుష్టురోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి. జాగ్రత్త. ఒక నెల దినములకంటె అధికముగా సరిపడుచుండు డబ్బా రూ॥ 6-0-0.
ది రెడ్డి లండ్ కో, గోపాలపురం.
(3333) కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

మదరాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

సీజ్ టెక్నెట్ల చార్జీలందు సవరణ

1922-వ సం॥ మే నెల 1-వ తేదీనుండి ప్యాసంజరు బండిచార్జీలు హెచ్చించు సందర్భములో మదరాసు అండు సదరన్ మరాటా రైల్వేయందు దంతటను 1-టవ 2-వ, 3-వ క్లాసులకును, నార్తు ఈస్టర్నైల్వే మీదుగాబోవు బండ్లకు (మద్రాసునుండి విశాఖ పట్టణము వరకు) ఇంబర్ క్లాసుకు మాత్రమును, 1922-వ సం॥ రం మే నెల 1-వ తేదీ నుండి నూటికి రు 15 లు చొప్పున చార్జీలు హెచ్చుచేయబడును.

1922-వ సంవత్సరం జూలై మొదటితేదీ నుండి (మూడు నెలల కొకసారి చొప్పున) క్వార్టర్లీ సీజ్ టెక్నెట్ల జూలై, ఆక్టోబరు, జనవరి, ఏప్రిల్ నెలలో మొదటి తేదీలునుండి యియ్యబడును.

1922-వ సంవత్సరం మే నెల 1-వ తేదీనుండి బై సిటీలుకు కూడ సీజ్ టెక్నెట్ల చార్జీ హెచ్చింపబడును. (30)

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహ రావుగారిచే రచింపబడినది గ్రంథములు—నాటకములు

వర్మచాపురుకుత్సయము	0-12-0
రాధాకృష్ణనాటకము	0-8-0
కోకిల	0-12-0
విప్రనారాయణ	0-12-0
వనవాసరాఘవము	0-12-0
విజయరాఘవము	1-0-0
కళ్యాణరాఘవము	0-8-0
బుద్ధబాధసుధ	1-0-0
వృద్ధవివాహము ప్రహసనము	0-8-0
హాస్యవల్లరి	0-12-0

(అచ్చులో నున్నవి)

సాక్షి 1 వ వాల్యూము, 2 వ వాల్యూము, మూడవ వాల్యూము. [3513]

పూర్ణిమముద్రక—నాటకములు

వలయువారు, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహరావు పంతులు గారు, పికాపురం అని వ్రాయవలెను.

అపూర్వ రాజకీయ గ్రంథములు

1. పుష్పాంజలి (భావగీతములు)	1 8 0
2. తిలకుమహాశయుని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు	2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము	1 8 0
4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము)	1 0 0
5. స్వరాజ్యపతాకము	1 0 0
6. సంస్కారణి	1 0 0
7. స్వరాజ్యధ్వజము	0 12 0
8. స్వరాజ్యరథము	0 8 0
9. గాంధీ మహాదేయము	0 8 0
10. అలీ ప్రభుతులనిర్బాధము	0 10 0
11. ఆసియాఖండవిజ్ఞానరహస్యము	0 8 0
12. నిరాకరణోద్యమచరిత్రము (ఆంధ్రమాను)	0 6 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రకటింపబడు రాజకీయ గ్రంథము లన్నియు మానద దొరకును.

(3402) ఉపేంద్రప్రచురణాలయము, 17, నారాయణ మొదలివీధి, మదరాసు.

16వ నియోగి మహాజనసభ

నిదదవోలు

ఈసభ యీ సంవత్సరముక జూన్ నెలలో 9-10-10 తేదీల 16వ నియోగి మహాజనసభలో నిదదవోలు గ్రామమున జరుపబడునని యిదితః కాంధ్రపత్రిక లో ప్రచురింపబడిన సంగతి యాంధ్రదేశమునకు వెల్లడియై యుండును.

ఇదితః కీ నియోగి మహాజనసభలు 15 జరిగియుండెను. కాని పెక్కుమంది నియోగి ప్రముఖుల సభలో బాల్గానినబాడ కానరాదు. వారికెల్లరకు సానుభూతిలేదని చెప్ప వలసివచ్చెను. ఈసభ యారంభించిన దినములలో నియోగులుకూడ మతవిద్య నేర్చుకొని తమతమ యిద్ద జరుగు శుభాశుభ కార్యములలో నియోగులే నియోగింపబడవలయునని నిర్ణయింపబడినదియు అందుచే నియోగులకు వైదికులకు భేదభావ మేర్పడి యదితఃకే బ్రాహ్మణులలో నైకమత్యము కుదరని దుస్థితికి నీ సభ మతంత తోడ్పడి దేశమునకు మతంత యపకారము సేయుననియు యోచించి నియోగులు చాలకుండి యీసభకు దయసేయవలసింది.

నియోగులు ప్రస్తుతకాలమున లౌకికమందును రాజకీయ విద్యావ్యాప్తియందును మొదలగు విషయములకు చేతులు కాలక్షమ మున పెక్కు కుటుంబములు పేదనడి రాజకీయ విద్య నేర్చుట కు సామర్థ్యములేని వగుటచేతను రాజకీయ విద్యావ్యాప్తకము నకు దగినంత ప్రోత్సాహము కలిగించుటకూడ ఈసభాకర్తయు లలో నొకటియైనను నిర్ణీతకార్యము తృప్తిరముగా గొనసాగ లేదు. మతవిద్యయైనను వ్యాప్తికాలేదు. లక్ష్మీనారాయణ పీఠీకరులుగారు. జీవించియున్న కాల మున వారి శిష్యవర్గములో కేరీ వారియొద్ద మతవిద్య నేర్చిన కుటుంబములలో శుభాశుభ కార్యములు నియోగులచేతనే యి ప్పటికడకు వెళ్లవలయునన్నను పెక్కు కుటుంబము లా ఫక్కిల్లోనికికే వెళ్లెను. అందుచేత నియోగులలో పేదస్వార్థములు వ్యాపించుటయు సంభవము కాలేదు. ఎవ్వరికయిన మతవిద్య యం దానక్తి కలిగి యది నేర్చు మాహించువారి కీ సభాకర్తా నములుతేక యన్నిను లోపములేదు. ఆభ్యంతరములేదు మత విద్య నేర్చు చల యున ని తిర్మాణముచేసినను అందు మన పెక్కు ని జానికి తీర్మానములు ప్రోత్సాహ మీ యు నె ర ఫు. మొదట పేదస్వార్థములే విఫలముగా వ్యాపించి వారి జీవనాధారమున కీ విద్యలే సాధనములుగా నేర్పడిన వైదిక కుటుంబములలో బెక్కింటిలో నిష్పదా మత విద్య పూర్తిగానో చాలభాగమో సన్నగిల్లుచుండి మతవిద్యకు జరుగుగా తాజీయవిద్య యెవరుచుండగా పూర్వము మత విద్య అంతగా వ్యాప్తియందని నియోగి కుటుంబములలో నిపు డీ సభ యేర్పడి తిర్మాణములు తేసినంతమాత్రమున మతవిద్య వై నానక్తి కలిగియుండుట వింతకాదు.

కాలము మాటిపోయి మాటవడిని కుటుంబములు కొట్టు కొని పోవుచున్నప్పుడు మతవిద్యావ్యాప్తి కలిగింపవలయునని నియోగులు ప్రతినిధుల కర్గరమని యిదితఃకే గల వీడును భవము చెప్పుచున్నది. అనక్తికలిగి నియోగులు మతవిద్యలో గొండలు ప్రవేశించినచో నట్టికానికి ప్రోత్సాహ మీయవచ్చు ను. వారిని గౌరవముతో జూచుటకు ఆభ్యంతరము కలుగదు. తప్పక గౌరవించుట.

అందుచే నియోగి ప్రముఖులతోడనే యొక్క సాను భూతి కావలసిన అవసరము కాలము తెచ్చిపెట్టుటచే మత విషయకముగు యోచన వారి వారి యిష్టానుసారముగా విడిచి పెట్టి మతసంబంధ మేర్పడిన బ్రాహ్మణులలో భేదభావము కల్పింపబడుటకు గారజుచున్న సన్న సంతోషాతో నిదరణ కీ సభాకర్త సానుభూతి మాపవలెద మాముగా నిలిచియున్న యందలియొక్క సానుభూతియు యోచనయు, భవసహాయ ము సహకార్యు నుద్దేశముతో ఈ సభాదేశము మతవ్యాప్తియ నక విద్య, పరిశ్రమ, నావిజ్య వ్యవసాయాది జహునిధి మార్గముల నియోగుల యుక్తినితోబాగుచేసి తమకలమున పెక్కు కుటుంబములకు జీవనాధార మేర్పటమటయే యని నిర్ణయింప దలచియున్నాడు. సభాదేశ మీ ఫక్కికి మార్పుటకు కాల ము కూడ తగిన యతనియు సహకార్యుడి.

నిజముగా నిది యొక్క నియోగి మహాజనసభకాక బ్రా హ్మణసభయని పిలువదగినదయినను అన్ని కాళులకు చేర్చినచో నేటియొక్క వృద్ధిపొందక యతివ్యాప్తి దోషమున నన్నిటికీ సభ ము చేకూలు నేమామును భయముతో నెవని యిల్లు వాడు బాగుచేసికొన పట్టజనుంతులయ బాగుపడుననియు, ఎవ్వరిని

లో వాడు కీపముంచిన పట్టజనుంతులయ కాంతితో నిండి నీ కటి తొలిగిపోవుననియు నూహించి యిదివర కేర్పడి వేరయిన నాయాస్థలముల 15 సానులు జరిగినది కావున నీ సా 16వ నియోగి మహాజనసభన జరుప నుద్దేశించితిమి. ఇందు మతవై మన్యమునకుగాని కర్మవై మన్యమునకుగాని, బ్రాహ్మణభేద భావమునకుగాని యిసుమంతయైన చోటియబడదు. తమత మందు వ్యాప్తియందు రాజకీయ విషయములయందీ సభ యా మద్యోక్తమైనను బోక్తము కలుగ చేసికొనదు.

శ్రీ దివాన్ జహద్దక్ మోదల్ల గారుచరిత్రరావు పంతు లుగారే మొదలయిన నియోగులలో ప్రముఖు తి గుశాయము లందు సానుభూతిని వెల్లడించియున్నారు. చాలా ముఖ్యమైన సభ కావున నాప్రదేశములయందున, నియోగిగ్రముఖులు తప్పక సభకు దయచేసి సభాకార్యజయమునకు తోడ్పడి ప్రార్థించు చున్నాము. చిత్తుతీర్థానము లాయా నియోగులు యోచించి యీ నెలలోపుగా బస ప్రార్థించుచున్నాము.

నియోగి మహాజనసభాసన్మాన సంతకము

కావలెను

మాదివ్యాపకములను అమ్ముటకు ఏజంట్లు.

- (1) శుక్ల మేహనివాణ మాత్రలు. (2) ధాతువృద్ధిలేవ్యాం.
- (3) మూర్ఖనివారణ మాత్రలు. (4) అగ్నికుహార మాత్రలు

మంచెలొకమును పొందగలగు. చిత్తి 8 కి. M. V. R. RAMACHANDRA ROW, Market Tank, COCONADA.

తొట్టిస్నానము చేయు తొట్లు

నుప్రసిద్ధ (మహిని) వైద్యకాస్త్రజ్ఞులయిన పి. యస్. రావుగారికల్గి కనిపెట్ట బడిమంచి తేకుచక్కతో చేయ బడి స్నానమునకు మిక్కిలి నుఖముగాయండును. 30 గాలములనీరు పట్టును. వలయువారు ఆర్డరు తో రు 1.0.0 అడ్వాన్సు పంపుతూ పోస్టాక్కు గయలుజేయవలెను. నరముగా వ్రాయవలెను. తొట్టి 1 కి ఖరీదు రు 5.0.0 లు మాత్రమే వి. పి. రయలు ఖర్చులవేరే (3-86) స్వదేశీ ధొన్ను, 62 వై నాబుబారురోడ్డు, మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను పెంగోగమునకు కుతూరము

పళ్ళము లేదు. పిచికారితో పని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల పెంగోగమును మూడు ప్రాంతలలో మాన్యును. శ్రీలకునును వ్యాధులకు కూడ ఇది చికిత్సకరము. (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

తాళీసాదిచూరము

(కార్తీకసంహిత)

తాళీసాదిచూరము క్యానోజీములకు బలమిచ్చును. దగ్గు ఎగరూపిరోగమును బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము దగ్గుతోబాడిన జ్వరమును, వాంతులను, అతిసారమును బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము క్షయరోగములో మిక్కిలి యుపయోగకరము. తాళీసాదిచూరము ప్లీహము, గ్రహణిరోగము, పాండురోగములను బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము చిన్న పిల్లలకు తరుచుచున్న జలుబుల దగ్గుల బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము గర్భిణీశ్రీలకు వచ్చు అరుచిని, వాంతులను బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము గొంతుక రామకొనిపోవుట, స్వర రహితము మొదలగు గొంతుసంబంధమైన వ్యాధులయందు మిక్కిలి యుపయోగించును. వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధర్మము. (సోమ) చూరము 10 తు 1-8-0 శ్రేణిలు 50 కి 0-8-0

మనెడింగు డైరెక్టరు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ, ఎం. సి. సి. ఎం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేదఫార్మసీ, లిమిటెడ్, 19 హరిన్రోడ్, మాంటురోడు, మదరాసు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

చదివించుడు!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యతాపత్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాంతముల నేల కొనలేదు?

1. లోకామయహా కన్యారామత్రయే గుణములు నామన నానందకు వచ్చు లోగులకు అతిశయి పికముగ నున్నది.
కె. కె. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాకెబజారుపేధి రంగూను, బర్రా.
లోకామయహా కన్యారామత్రయే జనలకు గలుగు సకలవిధ లోకములను పూర్తిగా బాగుచేయును.
250-300 మాత్రముల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు జ్యోతిషము.
మెదడు దుబ్బలము, మోపు, తలవేడిమి, నులబద్ధకము, ఆకలిలేకండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, స్వప్నస్థలము, శీఘ్రస్థలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును.
ఇది మానవకోటికి గొప్ప వరప్రసాదము. 20 దినముల జ్యోతిషముగల బుడ్డి 1 కి రూపు 1-0-0.

ముఖ్యమనిపు:—మా కాతాదారుల సౌకర్యార్థమై వాగుకోరుటచే మద్రాసు, నెం 881 తిరుకొట్టిపేధిలో మా ప్రాంచీని తెరచియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొనగ కోరెదము. వి. పి. ఆర్లలు మద్రాసు ప్రాంచీనుండి పంపబడవు.
(594) పాశ్చాత్య నెంకటాచల పండితులు శ్రీశీతారావున వైద్యశాల మొనూరు.

సకద్రాపకము.

చర్మవ్యాధులు సావట్ లోషన్

తాచర్, గజ్జి చర్మవ్యాధులు మొదలగు వాటి కిది త్వరలో నిజమైన గుణము నిచ్చును.
ఇది సువాసనగల ద్రావకము. గుడ్డలకు నురకకాదు. బుడ్డి 1 కి రూపు 0...6—0

ప్రదరరిపు.

ఈ టూనిక్ స్త్రీలకు సహకారి వంటిది.
అందరిచేసిసార్వచేయబనదిడి తెలుపు వ్యాధిగల స్త్రీల కిది రామబాణము వంటిది.
దీనియొక్క గుణములు అత్యద్భుతములు.
ధర బుడ్డి రూపు 3—0—0

ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను. Sapat & Co. [3404]
Kalbadavi Road, Bombay

ఎ యి లే న్ బ ర్గు

(3385)

క్రూడు ఆయిల్ ఎంజినులు

"ఎఫ్" టైపు. పరిమాణము 6-100 హెచ్. పి.

ఇప్పుడున్న పనరు ఎంజినులలో కెల్ల సులభమైనది, ధర తక్కువది.

ఎంజినులో చిక్కులేమియు నుండవు. సులభముగా నుండును.
పనిని నమ్మకముగా ఆగకుండా చేయును. ఎంజినులోని వివిధాంగములు చాల మంచివి,
ఖర్చుతక్కువ, మిక్కిలి నమ్మకమైనవి.

చాల డబ్బు పెట్టికొను పెద్దపెద్ద ఎంజినులతో సమానమైనది. డబ్బు, డండుగలేదు.

10-12 హెచ్. పి.	మామూలుధర రూపు 2045	ప్రత్యేకపుధర రూపు 1842
20-24 " "	" " 2909	" " 2618

"డెన్ బ్లె" వర్సికల్ ఎంజినులచే నడిపింపబడు పోర్ట్ బుల్ పంపులు.

214 సైజు ఎంజిను పరిమాణము 6 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 330 గాలనులు
216 " ఎంజిను పరిమాణము 8 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 457 ³ " "
218 " ఎంజిను పరిమాణము 10 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 622 ³ " "

WIELE & KLEIN

Importers, Manufacturers' Representatives, Agents and General Merchants,
MOUNT ROAD, MADRAS.

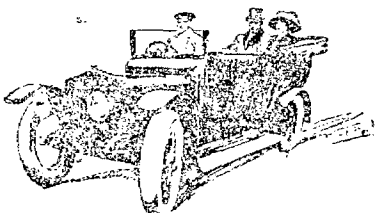
Telephone 248. Telegrams: "KLEINCO," MADRAS.

జాతకమార్తాండము

రెండవ భాగము

ఇది అన్యుభూర్తిశయి సిద్ధముగా నున్నది. 300 పేజీలు.
ఇందు లగ్న స్థూటము, గ్రహస్థూటము, భావస్థూటము, వడ్డ్యలములు, పోడశకర్మ, అష్టకకర్మ, తాత్పర్యసహితముగా ముమూక్షు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదశ అంతర్భావఫలములు, ఇంకను అనేక సంగతులతో మిక్కిలి శుభశక్తిని అభ్యర్థ్యతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చవేయెడల తిరిగి సొమ్ము వాపను చేయవచ్చును. ఈ 2-వ భాగమునకై యిదివరకు ధరభాగములు : పంపినవారు: తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివల పోస్టుఖర్చులు గాక రూపు 2—0—0 లు. ఆలస్యమైనచో ప్రతులు వొకకపు.
ఆ కెల్ల వెంకట శాస్త్రి.
(3512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.
(గోదావరి జిల్లా)

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

ఈపాఠశాలలో విద్యార్థులు 160 రూపాయలు కట్టి, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గెనర్న మెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస వారకును. భోజనమునకు నెల 1-కి రూపు 16 లు చొప్పున కట్టించవలెను. (11)
GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1004, Kilpauk, Madras

భరతిభండమున అనేక స్వర్ణపరికములను మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములను బొందిన వైద్యరత్న మండిత
డి. గోపాలాచార్యగారి

భృగువటి

కందుకోజులలో సెగరోగములను పోగొట్టి మర్మస్థానమునండి వెలుగును విషజలప్రాసరము వాపును దీర్చు కాలము నుండి బాధింపుచున్న వ్యాధియుండు వారముదినములు సేవించిన రోగిని మిక్కిలి మంచిస్థితికి తెచ్చుట నిస్సంశయము.
సీసా 1-కి రూపు 1-12-0.

అశోకవటి

(స్త్రీలపాలిటి సంజీవని)
స్త్రీలను బాధించుచు ఋతుకుాలలను, అగ్నిరకముల మనుమరోగములను, గర్భాశయ ప్రణాళులను దూరము చేయును. దీనినుండి అనేక కుటుంబసత్సంతానమును బొందిరి.
వెల బుడ్డి 1-కి 0-14-0.

సుఖవిరేచనవటి

మలబద్ధమును పోగొట్టి శరీరమునకు రెండుపున గలిగించును. వెల బుడ్డి 1-కి 0-10-0.
ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
క్యాటలాగు ఉచితము.